

دفترچه سؤال

سال یازدهم ریاضی

(آزمون هدیه ۱۱ مهر ۱۴۰۴)

مدت پاسخ‌گویی به آزمون: ۹۵ دقیقه
تعداد کل سؤالات جهت پاسخ‌گویی: ۷۰ سؤال

عنوان	نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	شماره صفحه (دفترچه سؤال)	وقت پیشنهادی (دقیقه)
دروس اختصاصی	ریاضی (۱)	۲۰	۱-۲۰	۳-۵	۳۰
	هندسه (۱)	۱۰	۲۱-۳۰	۶-۷	۱۵
	فیزیک (۱)	۲۰	۳۱-۵۰	۸-۱۱	۳۰
	شیمی (۱)	۲۰	۵۱-۷۰	۱۲-۱۵	۲۰
جمع کل		۷۰	۱-۷۰	۳-۱۵	۹۵

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۳

۳۰ دقیقه

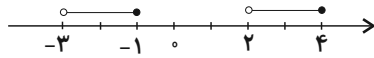
ریاضی (۱)

ریاضی (۱)

کل کتاب

صفحه‌های ۱ تا ۱۷۰

۱- کدام یک از گزینه‌های زیر، نشان‌دهنده نمودار زیر است؟

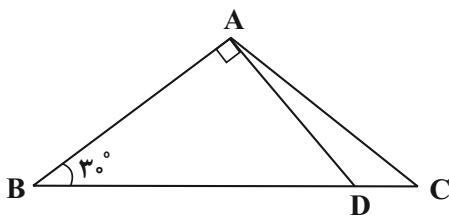
(۱) $(-3, 4] \cap (-1, 2]$

(۲) $(-3, 4] - [-1, 2)$

(۳) $[-3, 4) \cap (-5, 5)$

(۴) $(-3, 4] - (-1, 2]$

۲- در شکل زیر، مساحت مثلث ABC برابر با $6\sqrt{3}$ و $BC = 8$ است. حاصل $\frac{S_{\triangle ACD}}{S_{\triangle ABD}}$ کدام است؟

(۱) $\frac{\sqrt{3}}{4}$

(۲) $\frac{1}{4}$

(۳) $\frac{\sqrt{3}}{6}$

(۴) $\frac{1}{3}$

۳- در یک الگوی خطی، مجموع سه جمله دوم برابر ۲۷ است. اگر جمله دهم دو برابر جمله سوم باشد، جمله اول این الگو کدام است؟

(۴) ۱

(۳) ۸

(۲) ۵

(۱) ۴

۴- مجموع و حاصل ضرب سه جمله متوالی از یک دنباله حسابی با قدرنسبت مثبت، به ترتیب از راست به چپ برابر ۲۱ و ۳۱۵ است. قدرنسبت این دنباله، کدام است؟

(۴) ۱

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۴

۵- کدام یک از نقاط زیر، روی خطی قرار دارد که زاویه آن با جهت مثبت محور xها، 30° است و از نقطه $(1, 0)$ می‌گذرد؟

(۴) $(4, \sqrt{3})$

(۳) $(2, \sqrt{3})$

(۲) $(0, -\sqrt{3})$

(۱) $(-5, 2\sqrt{3})$

۶- با فرض $\tan \theta = \frac{2}{3}$ ، حاصل عبارت $(\tan \theta + \cot \theta)^2 + \frac{1}{\sin^2 \theta}$ کدام است؟

(۴) $\frac{9}{67}$

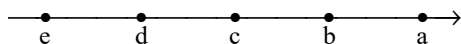
(۳) $\frac{143}{18}$

(۲) $\frac{1}{9}$

(۱) $\frac{114}{15}$

۷- اگر اعداد $\sqrt[3]{0/01}$ ، $(0/1)^5$ ، $\sqrt{0/0001}$ ، $(0/1)^3$ و $\sqrt[5]{-0/0001}$ را روی محور اعداد حقیقی، با حروف a، b، c، d و ... نمایش دهیم، c، نشان

دهنده کدام عدد است؟

(۱) $\sqrt[3]{0/01}$

(۲) $(0/1)^3$

(۳) $\sqrt{0/0001}$

(۴) $\sqrt[5]{-0/0001}$

۸- اگر $\sqrt[3]{\alpha} \times \sqrt[3]{\beta} = -c$ ، α و β کدامیک می‌تواند باشد؟ ($c > 0, a > b > 0$)

(۲) $\beta = (a+b)^3$ و $\alpha = (a-b)^3$

(۱) $\beta = (b-a)^3$ و $\alpha = (a+b)^3$

(۴) $\beta = (a+b)^3$ و $\alpha = (b-a)^3$

(۳) $\beta = (a-b)^3$ و $\alpha = (a+b)^3$

۹- اگر $x=1$ یکی از جواب‌های معادله $(a-3)x^2 + (19-9a)x + a^2 = 0$ باشد، جواب دیگر معادله کدام است؟

(۲) ۸

(۱) ۱۶

(۴) قابل تعیین نیست.

(۳) ۱۲

۱۰- اگر $16^{m-1} \times (\sqrt{2})^{2m^2} = 256$ باشد، مجموع مقادیر ریشه‌های معادله $x^2 + mx - 3 = 0$ به ازای تمام مقادیر ممکن برای m کدام است؟

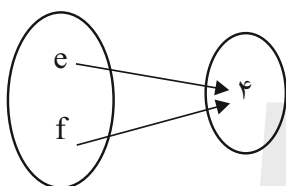
(۲) -۳

(۱) ۱

(۴) ۴

(۳) -۲

۱۱- نمودار پیکانی تابع $g = \{(2a, 4c), (c+2, a)\}$ مطابق شکل زیر است. مقدار $e+f$ کدام است؟

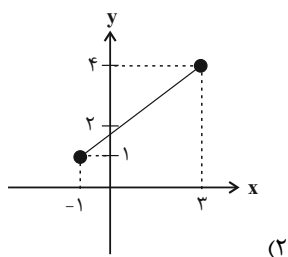
(۱) ۱۰

(۲) ۱۲

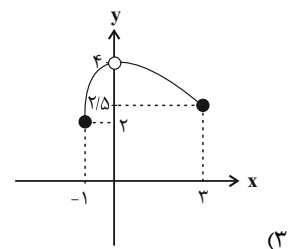
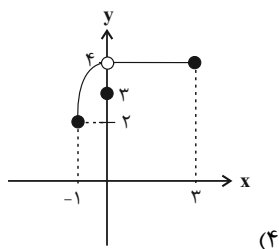
(۳) ۱۳

(۴) ۱۱

۱۲- کدامیک از توابع زیر، دارای دامنه $[-1, 3]$ و برد $[2, 4]$ می‌باشد؟

(۱) $f = \{(-1, 2), (3, 4)\}$

۱۳- اگر تابع $f(x) = (2a - b)x + 4a + 3b$ یک تابع همانی باشد، حاصل ab کدام است؟

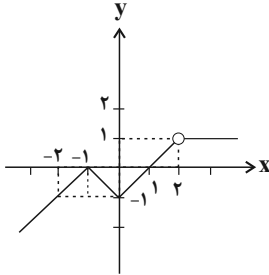
(۲) ۰/۱

(۱) -۰/۱

(۴) ۰/۱۲

(۳) -۰/۱۲

۱۴- کدام یک از ضابطه‌های زیر مربوط به نمودار روبه‌رو است؟

$$y = \begin{cases} 1 & x > 2 \\ |x - 1| & -1 < x < 2 \\ x + 1 & x < -1 \end{cases} \quad (۲)$$

$$y = \begin{cases} 1 & x > 2 \\ |x| - 1 & -1 < x < 2 \\ x + 1 & x < -1 \end{cases} \quad (۱)$$

$$y = \begin{cases} 1 & x > 2 \\ |x - 1| & -1 < x < 2 \\ x + 1 & x \leq -1 \end{cases} \quad (۴)$$

$$y = \begin{cases} 1 & x > 2 \\ |x| - 1 & -1 < x < 2 \\ x + 1 & x \leq -1 \end{cases} \quad (۳)$$

۱۵- با ارقام ۲، ۰، ۷، ۸ و ۹ چند عدد سه‌رقمی زوج، بدون ارقام تکراری می‌توان ساخت؟

(۲) ۳۰

(۱) ۳۶

(۴) ۳۲

(۳) ۱۸

۱۶- تعداد جایگشت‌های سه حرفی از حروف کلمه «ستاره» کدام است؟

(۲) ۱۵

(۱) ۶۰

(۴) ۷۲

(۳) ۲۰

۱۷- سکه سالمی را ۵ بار پرتاب می‌کنیم، احتمال آن که دقیقاً سه بار «رو» بیاید کدام است؟

(۲) $\frac{5}{16}$

(۱) $\frac{3}{16}$

(۴) $\frac{2}{5}$

(۳) $\frac{6}{25}$

۱۸- اگر ۷ نفر که دو نفر آن‌ها با هم برادرند، به تصادف در یک ردیف قرار بگیرند، چه قدر احتمال دارد تعداد افراد بین دو برادر بیش از یک نفر باشد؟

(۲) $\frac{10}{21}$

(۱) $\frac{1}{2}$

(۴) $\frac{11}{21}$

(۳) $\frac{1}{7}$

۱۹- کدام گزینه درست نیست؟

(۱) اولین قدم در استفاده از علم آمار، جمع‌آوری داده‌هاست.

(۲) پیش‌بینی و تصمیم‌گیری برای آینده، نتیجه استفاده از علم آمار است.

(۳) بهترین روش برای بررسی میزان قد افراد یک تیم فوتبال، سرشماری است.

(۴) به مجموعه تمام افراد یا اشیایی که درباره ویژگی‌هایی روی آن‌ها تحقیق صورت می‌گیرد، نمونه می‌گویند.

۲۰- نوع متغیرهای «اقوام ایرانی» و «تعداد فرزندان یک خانواده» به ترتیب از راست به چپ، با کدام متغیرها یکسان است؟

(۲) جنسیت افراد - قد افراد شهر تهران

(۱) رنگ مو - وزن افراد

(۴) گروه خونی افراد - تعداد نامه‌های یک صندوق

(۳) مدرک تحصیلی یک فرد - تعداد شهرهای یک کشور

۱۵ دقیقه

هندسه (۱)

هندسه (۱)

کل کتاب

صفحه‌های ۱ تا ۹۶

۲۱- به ازای کدام مقدار n ، در یک n ضلعی محدب، $\frac{1}{4}$ قطرها از رأس مشخص A عبور می‌کنند؟

۸ (۴)

۱۲ (۳)

۱۶ (۲)

۲۰ (۱)

۲۲- در مثلث ABC نیمسازهای دو زاویه A و B و عمودمنصف ضلع AC هم‌رسانند. کدام نتیجه‌گیری الزاماً درست است؟

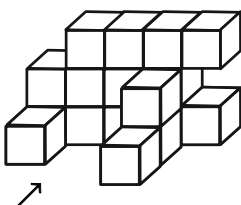
هیچ‌کدام (۴)

$AC = BC$ (۳)

$AB = BC$ (۲)

$AB = AC$ (۱)

۲۳- سازه زیر از مکعب‌های یکسان تشکیل شده است. مساحت تصویر نمای بالای این سازه چند برابر مساحت تصویر نمای رو به روی آن است؟

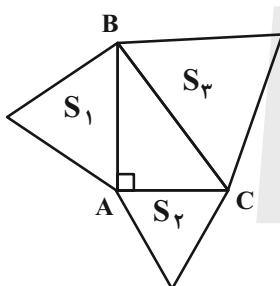
$\frac{9}{13}$ (۲)

$\frac{5}{6}$ (۱)

$\frac{8}{13}$ (۴)

$\frac{2}{3}$ (۳)

۲۴- در شکل زیر، سه مثلث متساوی‌الاضلاع با مساحت‌های S_1 ، S_2 و S_3 روی اضلاع یک مثلث قائم‌الزاویه رسم کرده‌ایم. کدام رابطه بین مساحت‌ها برقرار است؟

$$S_3 = S_1 \times S_2 \quad (۱)$$

$$S_3 = S_1 + S_2 \quad (۲)$$

$$\sqrt{S_3} = \sqrt{S_1} + \sqrt{S_2} \quad (۳)$$

$$S_3 = S_1 + S_2 \quad (۴)$$

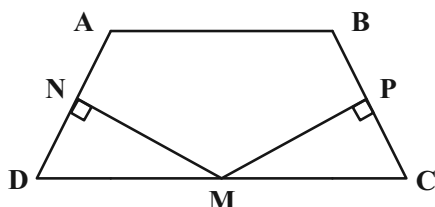
۲۵- در شکل زیر از نقطه M وسط قاعده CD در دوزنقه متساوی‌الساقین $ABCD$ ، دو عمود MN و MP بر دو ساق دوزنقه رسم کرده‌ایم. اگر طول قاعده‌های دوزنقه ۱۶ و ۲۴ و طول ساق آن برابر ۵ باشد، مجموع طول‌های دو پاره‌خط MN و MP کدام است؟

۱۲/۸ (۱)

۱۴/۴ (۲)

۱۵ (۳)

۱۶ (۴)

۲۶- در مثلث $(\hat{A} > \hat{C})ABC$ ، نیمساز زاویه $\hat{B}$ ، ضلع AC را در نقطه D قطع می‌کند. اگر M و M' به ترتیب وسط اضلاع AB و BC

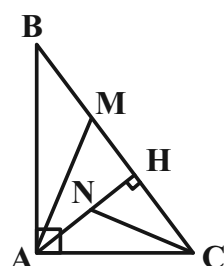
باشند، نسبت مساحت $\triangle BDM'$ به مساحت $\triangle BDM$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) $\frac{1}{2}$

(۳) بین $\frac{1}{3}$ و ۱ (۴) بزرگ‌تر از ۱

۲۷- در شکل زیر، در مثلث قائم‌الزاویه ABC ($\hat{A} = 90^\circ$)، نقاط M و N به ترتیب وسط پاره‌های BH و AH هستند. اگر $BH = 3CH$

باشد، نسبت AM به CN کدام است؟

(۱) $\frac{3}{2}$

(۲) ۳

(۳) $\sqrt{3}$

(۴) $2\sqrt{3}$

۲۸- در دوزنقه‌ای با طول قاعده‌های ۶ و ۹ واحد، مساحت مثلث محدود به دو قطر و یک ساق برابر ۲۷ واحد مربع است. طول ارتفاع دوزنقه کدام

است؟

(۱) ۶ (۲) ۹

(۳) ۱۲ (۴) ۱۵

۲۹- قاعده هرمی، مستطیل $ABCD$ به اضلاع ۴ و ۶ واحد است. رأس هرم (نقطه O) به فاصله ۱۰ واحد از صفحه قاعده هرم قرار گرفته‌است.

مساحت سطح مقطع حاصل از برخورد صفحه‌ای که بر ارتفاع هرم عمود باشد و فاصله این صفحه تا صفحه قاعده ۴ واحد باشد، کدام است؟

(۱) $10/42$ (۲) $10/64$

(۳) $9/46$ (۴) $8/64$

۳۰- در شکل زیر اندازه قاعده بزرگ دوزنقه $ABCD$ ، سه برابر اندازه قاعده کوچک آن است. اگر پاره خط MN موازی دو قاعده و $\frac{AM}{MD} = 2$

باشد، آنگاه مساحت چهارضلعی $ABQP$ چند برابر مساحت چهارضلعی $PQCD$ است؟

(۱) $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{6}{5}$

(۳) $\frac{9}{8}$ (۴) $\frac{8}{7}$

۳۰ دقیقه

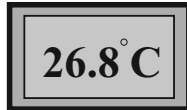
فیزیک (۱)

فیزیک (۱)

کل کتاب

صفحه‌های ۱ تا ۱۴۹

۳۱- دماسنج شکل زیر، دمای یک محیط را نشان می‌دهد. دقت اندازه‌گیری این وسیله چند درجه سلسیوس است؟

(۲) ۰/۸

(۱) ۰/۱

(۴) ۸

(۳) ۱

۳۲- حاصل جمع دو کمیت فیزیکی $۶۰۰ \frac{\text{cm}}{\text{s.kg}}$ و $۱/۸ \frac{\text{km}}{\text{h.g}}$ ، برحسب یکاهای SI و به‌صورت نمادگذاری علمی کدام است؟ (h: ساعت)

(۴) $۱/۱ \times ۱۰^{-۳}$

(۳) $۵/۰۳ \times ۱۰^{-۳}$

(۲) $۵/۰۶ \times ۱۰^{-۲}$

(۱) $۶/۱۸ \times ۱۰^{-۲}$

۳۳- داخل کره‌ای فلزی به شعاع ۳ cm، حفره‌ای کروی به شعاع ۲ cm وجود دارد. وقتی حفره را از مایعی به چگالی $\frac{۵}{۷} \frac{\text{g}}{\text{cm}^۳}$ پر کنیم، جرم کره ۴۰

درصد افزایش می‌یابد. چگالی ماده سازنده کره چند $\frac{\text{g}}{\text{cm}^۳}$ است؟ ($\pi = ۳$)

(۴) ۳

(۳) ۶

(۲) ۴/۵

(۱) ۸

۳۴- دو کره با حجم‌های ظاهری یکسان از فلزهایی با چگالی‌های $\rho_۱ = ۸ \frac{\text{g}}{\text{cm}^۳}$ و $\rho_۲ = ۵ \frac{\text{g}}{\text{cm}^۳}$ ساخته شده‌اند. کره (۱) توپر و کره (۲) دارای

حفره‌ای کروی است که حجم آن ۰/۸ درصد از حجم کل کره است. اگر اختلاف جرم دو کره $۱/۵۲ \text{kg}$ باشد، حجم حفره چند سانتی‌متر مکعب

است؟ ($\pi = ۳$)

(۴) ۸

(۳) ۴

(۲) ۲

(۱) ۱

۳۵- چه تعداد از جمله‌های زیر نادرست است؟

الف) الماس و شیشه مثال‌هایی از جامدهای بی‌شکل هستند.

ب) فاصله ذرات سازنده مایع و جامد تقریباً یکسان و در حدود ۰/۵ آنگستروم است.

پ) دلیل پخش ذرات نمک و جوهر در آب، به حرکت نامنظم و کاتوره‌ای مولکول‌های نمک و جوهر و برخورد آن با ذرات آب مربوط می‌شود.

ت) حالت ماده به چگونگی حرکت ذرات سازنده آن و اندازه نیروی بین آن‌ها بستگی دارد.

(۴) ۱

(۳) ۲

(۲) ۳

(۱) ۴

۳۶- فشار هوای بالای دریاچه‌ای 70 cmHg است. در عمق چند متری این دریاچه، فشار کل برابر 120 cmHg است؟

$$\left(\rho_{\text{آب}} = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} \text{ و } \rho_{\text{جیوه}} = 13.6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} \right)$$

۱۰ (۴)

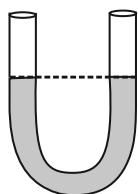
۵ (۳)

۱۳/۶ (۲)

۶/۸ (۱)

۳۷- در لوله U شکل زیر که قطر لوله‌های دو شاخه آن برابر است، مایعی به چگالی $400 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ ریخته‌ایم. چنانچه شاخه سمت چپ این لوله را به

مخزنی که فشار گاز داخل آن 103 kPa و شاخه سمت راست آن را به مخزنی که فشار گاز داخل آن 105 kPa است، وصل کنیم، در حالت

تبادل، مایع شاخه سمت ...،...،... سانتی‌متر بالاتر می‌رود. $(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$

(۱) چپ - ۲۵

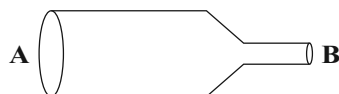
(۲) راست - ۵۰

(۳) چپ - ۵۰

(۴) راست - ۲۵

۳۸- در شکل زیر، قطر لوله افقی در مقطع A سه برابر قطر لوله در مقطع B است و آب در لوله، در حال جریان است. اگر تندی آب در مقطع A لوله

برابر با $8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ باشد، تندی آب در مقطع B چند متر بر ثانیه است؟ (آب را شارهای تراکم‌ناپذیر و جریان را پایا فرض کنید).

(۲) ۳۶

(۱) ۱۲

(۴) ۲۴

(۳) ۷۲

۳۹- متحرکی با تندی $8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ در حال حرکت است. تندی متحرک چند متر بر ثانیه افزایش یابد تا انرژی جنبشی آن ۱۶ برابر شود؟

(۲) ۴۰

(۱) ۱۲۰

(۴) جرم متحرک باید مشخص باشد.

(۳) ۲۴

۴۰- به جسم ساکنی که روی یک سطح افقی قرار دارد، نیروی ثابت و خالص $\vec{F}$ در راستای افقی وارد می‌شود. تندی این جسم در پایان دو جابه‌جایی

متوالی به اندازه‌های d و d' ، به‌ترتیب به ۲۷ و ۴۷ می‌رسد. d' چند برابر d است؟

(۴) ۴

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

۴۱- جسمی با تندی اولیه 20 m/s از پایین یک سطح شیبدار به بالا فرستاده شده و با تندی 10 m/s به محل پرتاب برمی گردد. چنانچه کار نیروی

اصطکاک در مسیرهای رفت و برگشت برابر باشد، جسم حداکثر تا چه ارتفاع قائمی از محل پرتاب بر حسب متر بالا رفته است؟ $(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$

(۲) ۱۲/۵

(۱) ۲۰

(۴) اطلاعات مسأله کافی نیست.

(۳) ۲۵

۴۲- یک پمپ آب در هر دقیقه 60 لیتر آب ساکن را از چاهی به عمق 20 متر بالا می آورد و با تندی $20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ از دهانه لوله ای در سطح زمین خارج

می کند. اگر بازده پمپ 80 درصد باشد، توان متوسط الکتریکی مصرفی پمپ چند وات است؟

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}, \rho_{\text{آب}} = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3})$$

(۴) ۲۴۰

(۳) ۳۲۰

(۲) ۵۰۰

(۱) ۴۰۰

۴۳- ظرفی به حجم 2 لیتر، از مایعی به ضریب انبساط حجمی $\frac{1}{C} \times 10^{-5}$ کاملاً پر شده است. چنانچه دمای مجموعه ظرف و مایع درون آن

10°C افزایش به طور یکنواخت یابد، چند سانتی متر مکعب مایع از ظرف بیرون می ریزد؟ (ضریب انبساط خطی ظرف $\frac{1}{C} \times 10^{-5}$)

می باشد.)

(۴) ۴/۸

(۳) ۶

(۲) ۳/۶

(۱) ۲/۴

۴۴- 50 کیلوگرم یخ 0°C را داخل مقداری آب 50°C می اندازیم. اگر پس از رسیدن به تعادل گرمایی، جرم آب داخل ظرف 650 گرم باشد، چند

درصد از یخ ذوب شده است؟ $(L_f = 336 \frac{\text{J}}{\text{g}}, c_{\text{آب}} = 4200 \frac{\text{J}}{\text{g.k}})$

(۴) ۸۰

(۳) ۷۵

(۲) ۵۰

(۱) ۲۵

۴۵- در مورد تابش گرمایی، چند مورد از عبارتهای زیر درست بیان شده است؟

(الف) تابش گرمایی از سطح هر جسم، به دما و مساحت سطح آن جسم هم بستگی دارد.

(ب) تابش گرمایی از سطح هر جسم، به میزان صیقلی بودن و رنگ سطح آن جسم هم بستگی دارد.

(پ) سطوح تیره، مات و ناصاف تابش گرمایی کمتری دارند.

(ت) هر جسم در هر دمایی تابش الکترومغناطیسی گسیل می کند که به این نوع تابش، تابش گرمایی می گوئیم.

(۴) ۴

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

۴۶- در ظرفی به حجم ۱۰ لیتر، ۲ kg گاز کامل با فشار ۵ atm وجود دارد. اگر ۵۰°C از گاز را از ظرف خارج کنیم، فشار گاز باقی مانده چند اتمسفر می‌شود؟ (دمای گاز ثابت فرض شود).

۷/۵ (۴)

۱۵ (۳)

۳/۷۵ (۲)

۳/۳ (۱)

۴۷- در رابطه قانون اول ترمودینامیک برای یک فرایند ایستاوار ($\Delta U = Q + W$)، کمیت‌های Q و W به ترتیب از راست به چپ چه چیزهایی را نشان می‌دهند؟

(۱) کاری که دستگاه انجام می‌دهد و گرمایی که دستگاه می‌گیرد.

(۲) کاری که روی دستگاه انجام می‌شود و گرمایی که دستگاه می‌گیرد.

(۳) کاری که روی دستگاه انجام می‌شود و گرمایی که دستگاه از دست می‌دهد.

(۴) کاری که دستگاه انجام می‌دهد و گرمایی که دستگاه از دست می‌دهد.

۴۸- کدامیک از عبارتهای زیر برای مقدار معینی گاز کامل الزاماً صحیح است؟

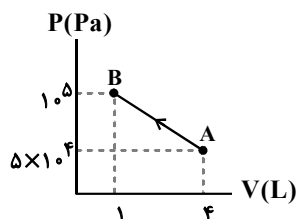
(۱) در یک فرایند هم‌حجم، اگر فشار گاز افزایش یابد، انرژی درونی آن کاهش می‌یابد.

(۲) اگر در یک انبساط دمای گاز بالا برود، گاز مقداری گرما دریافت کرده است.

(۳) اگر در یک انبساط گاز مقداری گرما به دست آورد، دمای آن افزایش می‌یابد.

(۴) در تراکم بی‌دررو، انرژی درونی گاز کاهش می‌یابد.

۴۹- در نمودار $P - V$ شکل زیر، $U_A = ۵۰۰\text{ J}$ و $U_B = ۲۵۰\text{ J}$ است. گرمای داده شده به گاز کامل در فرایند AB چند ژول است؟

۲۵ (۱)

۴۷۵ (۲)

-۲۵ (۳)

-۴۷۵ (۴)

۵۰- بازده یک ماشین گرمایی ۳۰ درصد است و میزان گرمایی که ماشین در هر چرخه به منبع دما پایین می‌دهد ۷۰۰ J است. این ماشین پس از چند چرخه، ۱۲۰۰ J کار انجام می‌دهد؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۵ (۱)

۲۰ دقیقه

شیمی (۱)

شیمی (۱)

کل کتاب

صفحه‌های ۱ تا ۱۲۲

۵۱- کدام گزینه درست است؟

- (۱) هیدروژن دارای سه ایزوتوپ طبیعی پایدار و ۴ ایزوتوپ ساختگی ناپایدار است.
- (۲) انرژی گرمایی و نور خیره‌کننده خورشید به دلیل تبدیل هلیوم به هیدروژن در واکنش‌های هسته‌ای است.
- (۳) انرژی آزاد شده فقط در واکنش شیمیایی آن قدر زیاد است که می‌تواند صدها میلیون تن فولاد را ذوب کند.
- (۴) انفجار بزرگ در یک ستاره سبب می‌شود عنصرهای تشکیل شده در آن، در فضا پراکنده شود، لذا ستارگان را باید کارخانه تولید عنصرها دانست.

۵۲- کدام مطلب درست است؟

- (۱) مقایسه جرم ذره‌های زیراتمی e ، p ، n و ${}^1_1\text{H}$ به صورت $e > p > n > {}^1_1\text{H}$ است.
 - (۲) از روی جرم یک نمونه ماده، می‌توان به شمار واحدهای موجود در آن دست یافت.
 - (۳) هر گروه جدول تناوبی، شامل عنصرهایی است که خواص فیزیکی و شیمیایی یکسان دارند.
 - (۴) عنصرهای موجود در جدول تناوبی براساس افزایش جرم اتمی سازماندهی شده‌اند.
- ۵۳- کدام گزینه نادرست است؟ (عدد جرمی را به تقریب معادل جرم اتمی در نظر بگیرید.)

- (۱) اگر جرم اتمی میانگین برای عنصری با ایزوتوپ‌های ${}^{10}\text{A}$ و ${}^{11}\text{A}$ برابر $10/8$ باشد، فراوانی یکی از ایزوتوپ‌های آن، ۴ برابر دیگری است.
- (۲) توده‌های سرطان‌ی گلوکز نشان‌دار را بیشتر از گلوکز معمولی جذب می‌کنند.
- (۳) اگر تفاوت شمار پروتون‌ها و نوترون‌ها در یک اتم، بزرگتر از نصف عدد اتمی باشد، اغلب، آن اتم پرتوزا است.
- (۴) جرم N_A عدد اتم پایدار هیدروژن می‌تواند به تقریب برابر ۲ گرم باشد.

۵۴- با توجه به ظرف‌های داده شده که مقادیر مشخصی از سیلیسیم (Si) و آهن (Fe) هستند، کدام گزینه درست است؟

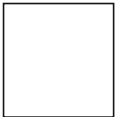
($\text{Si} = 28, \text{Fe} = 56: \text{g.mol}^{-1}$) ظرف‌ها هم‌اندازه هستند.

(۲)

$\frac{1}{4}$ جرم آهن در ظرف (۱)
سیلیسیم

(۱)

۱۰۰ گرم آهن

- (۱) مقدار مول اتم‌های موجود در هر دو ظرف، یکسان است.
- (۲) تعداد اتم‌های آهن بیشتر از تعداد اتم‌های سیلیسیم است.
- (۳) در ظرف ۲، $10/75 \times 10^{22}$ اتم سیلیسیم وجود دارد.
- (۴) در صورت تشکیل آلیاژی از این نمونه با نسبت ۱ به ۱ (FeSi)، جرم مولی آلیاژ برابر با ۴۲ گرم بر مول می‌شود.

۵۵- کدام گزینه درست است؟

- (۱) طول موج نور بنفش از طول موج نور سبز، کوتاه‌تر است.
- (۲) انرژی هر رنگ نور مرئی، با طول موج آن نسبت مستقیم دارد.
- (۳) نوارهای رنگی در طیف نشری خطی اتم هیدروژن، ناشی از انتقال الکترون‌ها از لایه‌های بالاتر به لایه $n = 1$ است.
- (۴) هرچه فاصله میان لایه‌های انتقال الکترون در اتم برانگیخته هیدروژن بیشتر باشد، طول موج نور نشر شده، بلندتر است.

۵۶- بیرونی‌ترین زیرلایه در آرایش الکترونی اتمی، $4s^1$ می‌باشد. کدام عبارت زیر به یقین در مورد اتم آن عنصر درست است؟

(۱) تفاوت عدد اتمی آن با سومین فلز گروه دوم جدول تناوبی برابر ۱ است.

(۲) سه لایه الکترونی پر از الکترون دارد و شمار الکترون‌ها با $I=0$ در آن برابر ۷ است.

(۳) در گروه ششم جدول تناوبی است و در لایه ظرفیت خود ۶ الکترون دارد.

(۴) تعداد الکترون‌ها با $I=1$ در اتم آن، دو برابر عدد اتمی اولین عضو گروه ۱۴ جدول تناوبی است.

۵۷- کدام گزینه نادرست است؟ (نماد عنصرهای A، G و X فرضی است.)

(۱) دو عنصر $27A$ و $39G$ در زیرلایه p بالاترین لایه اشغال شده اتم خود، الکترون ندارند.

(۲) تفاضل عدد اتمی اولین عنصر گروه ۱۶ و مجموع عددهای کوانتومی فرعی زیرلایه‌هایی که در دوره چهارم جدول تناوبی الکترون می‌پذیرند، برابر ۵ است.

(۳) اگر آرایش الکترونی عنصر X به صورت $3d^1 4s^2 5p^2$ باشد، می‌توان گفت که لایه چهارم این عنصر کاملاً از الکترون پر شده است.

(۴) اگر آرایش الکترونی اتم عنصری به آرایش $5s^2 5p^4$ ختم شود، این عنصر متعلق به گروه ۱۶ و دوره ۵ جدول تناوبی است.

۵۸- باتوجه به آرایش الکترونی آخرین زیرلایه اتم‌های داده شده در جدول، کدام گزینه درست است؟

نماد فرضی عنصر	X	Y	M	Z
آخرین زیرلایه	$3p^5$	$3s^2$	$2p^3$	$3p^1$

(۱) فرمول شیمیایی ترکیب X با Z به صورت ZX بوده و برای تشکیل هر مول از آن، یک مول الکترون مبادله شده است.

(۲) اتم M در لایه ظرفیت خود ۳ الکترون دارد و با عنصر Y ترکیب یونی Y_3M_2 تولید می‌کند.

(۳) دو عنصر M و X با به اشتراک گذاشتن الکترون ترکیب مولکولی دوتایی با ۱۰ جفت الکترون ناپیوندی در هر مولکول تشکیل می‌دهند.

(۴) یون‌های پایدار دو عنصر Z و X، هم‌الکترون هستند.

۵۹- کدام موارد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

(الف) کربن دی‌اکسید موجود در هوا در دمای $-78^\circ C$ از حالت گاز به حالت مایع تغییر حالت می‌دهد.

(ب) به‌جز نیتروژن و اکسیژن، درصد حجمی سایر اجزای سازنده هوای پاک و خشک کمتر از ۱٪ است.

(ج) در فرآیند تقطیر جزء به جزء اجزای سازنده هواکره، CO_2 دومین گازی است که از مخلوط گازهای اولیه که در دمای اتاق قرار داشتند، جدا می‌شود.

(د) گازی که دمای جوش آن برابر $-186^\circ C$ است، دومین گاز فراوان هوای پاک و خشک است.

(۱) (الف) و (د) (۲) (ب) و (ج)

(۳) (ب) و (د) (۴) (الف) و (ج)

۶۰- کدام گزینه درست است؟ (عدد اتمی اتم‌های O و F ۸ و ۹ است.)

(۱) تغییرات فشار در لایه دوم هواکره برخلاف تغییرات دما در همین لایه نزولی است.

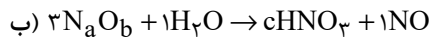
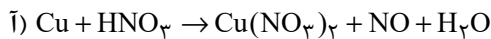
(۲) تعداد اتم‌ها در دی‌نیتروژن مونوکسید سه برابر شمار کاتیون‌ها در هر واحد فرمولی کروم (II) نیتريد است.

(۳) هلیوم از واکنش‌های شیمیایی در ژرفای زمین تولید می‌شود.

(۴) با رعایت قاعده هشت‌تایی، اتم مرکزی در مولکول $\begin{array}{c} O \\ | \\ X \\ / \quad \backslash \\ F \quad F \end{array}$ ، در گروه ۱۶ جدول دوره‌ای قرار دارد. (نماد عنصر X فرضی است.)

۶۱- با توجه به معادله‌های موازنه نشده زیر، کدام عبارت نادرست است؟

(۱) در معادله (آ)، نسبت ضریب استوکیومتری ترکیب یونی موجود در فراورده‌ها به ضریب استوکیومتری ترکیب مولکولی موجود در واکنش دهنده‌ها، $\frac{3}{8}$ است.

(۲) در معادله (ب)، رابطه: $\frac{b}{a} = c$ برقرار است.

(۳) در هر دو واکنش پس از موازنه، مجموع ضرایب استوکیومتری فراورده‌ها از مجموع ضرایب استوکیومتری واکنش دهنده‌ها کمتر است.

(۴) مونونیتروژن مونوکسید، نام فراورده مشترک هر دو واکنش است.

۶۲- طی یک پژوهشی بر روی پرتوهای خورشیدی تابش شده به زمین، مشخص شده است که این پرتوها به‌طور میانگین، طول موجی معادل 250nm دارند، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) میانگین طول موج پرتوهایی که پس از برخورد به زمین به هواکره برمی‌گردند، می‌تواند ۴ برابر شود.

(۲) با افزایش بازتابش پرتوهایی که توسط گازهای گلخانه‌ای به سمت زمین بازتابش شده‌اند، مساحت سطح برف در نیمکره شمالی زمین کاهش خواهد یافت.

(۳) در فرایند تقطیر جزء به جزء هوای مایع، از دو ماده‌ای که در حین کاهش دما تا دمای 200°C به‌صورت جامد جدا می‌شوند، می‌توان به عنوان عاملی نام برد که از کاهش میانگین دمای کره زمین تا 18°C جلوگیری می‌کنند.

(۴) گازی سه‌اتمی با شمار الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی برابر، می‌تواند مانع از خروج بخش قابل توجهی از گرمای آزاد شده توسط زمین، پس از برخورد پرتوهای خورشیدی با زمین شود.

۶۳- کدام موارد از عبارت‌های زیر نادرست هستند؟

الف) اتانول توسط جانداران ذره‌بینی به مواد ساده‌تر تجزیه شده و زیست تخریب‌ناپذیر است.

ب) کربن دی‌اکسید را می‌توان در سنگ‌های متخلخل در زیرزمین دفن کرد.

ج) نسبت شمار الکترون‌های ناپیوندی اوزون به شمار جفت‌الکترون‌های ناپیوندی اکسیژن برابر ۳ است.

د) پرتوهای فرابنفش، گازی را که در صنعت برای گندزدایی میوه‌ها استفاده می‌شود، به ۳ اتم اکسیژن تبدیل می‌کنند.

(۱) الف - د (۲) ب - ج (۳) الف - ج (۴) ب - د

۶۴- در واکنش موازنه نشده $\text{N}_2(\text{g}) + \text{H}_2(\text{g}) \rightarrow \text{NH}_3(\text{g})$ ، مخلوطی از واکنش دهنده‌ها به حجم 20° لیتر به‌طور کامل با هم واکنش داده و $4/0$ مول گاز آمونیاک تولید می‌شود. حجم مولی گازها و همچنین چگالی گاز آمونیاک در شرایط واکنش به ترتیب چند لیتر بر مول و چند گرم بر لیتر

می‌باشد؟ ($\text{H} = 1, \text{N} = 14: \text{g.mol}^{-1}$) (دما و فشار در طول انجام واکنش ثابت است).

(۱) $50 - 28 / 0$ (۲) $25 - 68 / 0$

(۳) $50 - 68 / 0$ (۴) $25 - 28 / 0$

۶۵- کدام یک از گزینه‌های زیر درست است؟

(۱) زمین در فضا به رنگ آبی دیده می‌شود، زیرا بیشتر حجم آن از آب تشکیل شده است.

(۲) برآوردها نشان می‌دهند که $10^{16} \times 5$ کیلوگرم نمک در آب اقیانوس‌ها و دریاها وجود دارد.

(۳) فعالیت‌های آتشفشانی باعث می‌شود گازهای گوناگون و مواد شیمیایی جامد به‌صورت گردوغبار وارد هواکره شود.

(۴) آب دریاها و اقیانوس‌ها به دلیل وجود انواع یون‌ها و مولکول‌ها مخلوطی ناهمگن به حساب می‌آید.

۶۶- کدام گزینه نادرست است؟ ($\text{Cl} = 35 / 5, \text{Na} = 23: \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) اگر کره زمین را مسطح در نظر بگیریم، آب همه سطح آن را تا ارتفاع ۲ کیلومتر می‌پوشاند.

(۲) حلال جزئی از محلول است که حل‌شونده را در خود حل می‌کند و شمار مول‌های بیشتری دارد.

(۳) از انحلال هر واحد باریم هیدروکسید در آب ۳ واحد یون تولید می‌شود و نسبت تعداد اتم‌ها به تعداد عناصر در این ترکیب برابر ۲ است.

(۴) اگر در ۴ کیلوگرم از یک نمونه آب دریا، غلظت سدیم کلرید برابر با 3900ppm باشد، می‌توان گفت بیش از ۶۱ گرم از یون سدیم در این نمونه آب دریا وجود دارد.

۶۷- ۸۴۰ گرم محلول سیرشده دارای پتاسیم نیترات و پتاسیم کلرات در دمای 5°C در اختیار داریم. دمای این محلول را 20°C کاهش داده و رسوبهای حاصل را مطابق واکنشهای زیر تجزیه می‌کنیم. اگر $107/4$ لیتر گاز اکسیژن و $25/2$ گرم گاز نیتروژن تولید شود، درصد جرمی یون پتاسیم در محلول با دمای 30°C به تقریب کدام است؟ (انحلال پذیری پتاسیم نیترات و پتاسیم کلرات در دمای 50°C به ترتیب 90 و 20 گرم در 100 گرم آب بوده و حجم مولی گازها در این شرایط برابر با $39/2$ لیتر بر مول است).

$$(\text{KClO}_3 = 122/5, \text{KNO}_3 = 100, \text{K} = 39, \text{N} = 14: \text{g.mol}^{-1})$$

$\text{KClO}_3(\text{s}) \rightarrow \text{KCl}(\text{s}) + \text{O}_2(\text{g})$ (معادله واکنشها موازنه شوند).

$\text{KNO}_3(\text{s}) \rightarrow \text{K}_2\text{O}(\text{s}) + \text{N}_2(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g})$

(۲) $13/4$

(۱) $10/3$

(۴) $19/7$

(۳) $16/8$

۶۸- کدام مطلب درست است؟

(۱) هگزان مولکولی ناقطبی است؛ بنابراین گشتاور دوقطبی آن دقیقاً برابر صفر است.

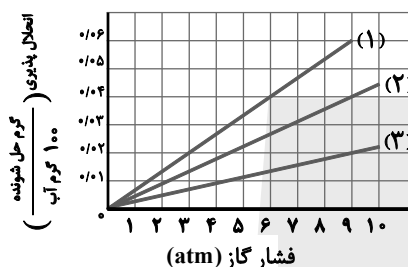
(۲) در شرایط یکسان، در مواد مولکولی با مولکولهای ناقطبی، با افزایش جرم مولی، دمای جوش افزایش می‌یابد.

(۳) گاز N_2 نسبت به گاز CO آسان‌تر به مایع تبدیل می‌شود.

(۴) در دا و فشار اتاق، ید به شکل جامد و برم مایع است، چون پیوند کووالانسی ید قوی‌تر است.

۶۹- با توجه به نمودار داده شده که انحلال پذیری گازهای O_2 ، N_2 و NO را نشان می‌دهد، کدام گزینه نادرست است؟

(از تغییر حجم آب بر اثر انحلال پذیری گازها صرف نظر شود.) ($\text{N} = 14, \text{O} = 16: \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) نمودار (۳)، انحلال پذیری ماده‌ای را نشان می‌دهد که گشتاور دو قطبی برابر صفر دارد.

(۲) برای گاز He شیب خط می‌تواند از نمودار گازهای داده شده کمتر باشد.

(۳) در فشار $4/5 \text{ atm}$ ، غلظت ppm گاز O_2 به تقریب برابر 200 ppm است.

(۴) در فشار 9 atm ، غلظت مولار گاز O_2 در محلول سیرشده خود، ۲ برابر این غلظت برای گاز N_2 در محلول سیرشده آن است.

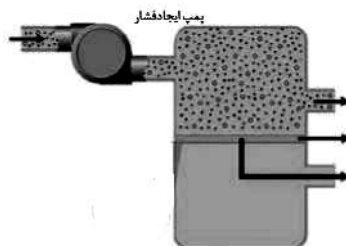
۷۰- درستی و نادرستی عبارتهای زیر، به ترتیب از راست به چپ در کدام گزینه به درستی آمده است؟

الف) حشره کش‌ها و آفت کش‌ها، آلاینده‌های سنگینی هستند که به علت جرم مولی بالا، در فرایند تقطیر قابل جداسازی نیستند.

ب) روش صافی کربن توانایی حذف تمام آلاینده‌های موجود در آب را دارا است.

ج) مزیت روش اسمز معکوس و روش صافی کربن نسبت به روش تقطیر، حذف ترکیبهای آلی فرار از یک نمونه محلول است.

د) در شکل زیر، برای دستگاه آب شیرین کن، آب شور از قسمت بالایی وارد شده و محلول آب شیرین از طرف دیگر قسمت فوقانی و محلول غلیظ که چگالی بیشتری دارد از قسمت تحتانی جدا می‌شود.

(۱) نادرست-نادرست-نادرست-درست

(۲) نادرست-درست-درست-نادرست

(۳) نادرست-نادرست-درست-نادرست

(۴) درست-درست-نادرست-درست

پدید آورندگان آزمون هدیه ۱۱ مهر ۱۴۰۴ سال یازدهم ریاضی

طراحان

نام درس	نام طراحان
ریاضی (۱)	رحیم مشتاق نظم - امیر محمودیان - حمید علیزاده - عادل حسینی - مهسا زمانی - مهدی ملارمضانی - علی ارجمند - سعید جعفری کافی آباد - کیان کریمی خراسانی - امیر محمودیان - عاطفه خان محمدی - سهند ولی زاده - مهدی تک - سیدمهدی خیرالامور - آرش رحیمی - مصطفی بهنام مقدم - سهیل حسن خان پور - زهره رامشینی - علی ارجمند
هندسه (۱)	محمد خندان - سید محمدرضا حسینی فرد - سرژ یقیا زاریان تبریزی - محسن محمد کریمی - افشین خاصه خان - محمد بحیرایی
فیزیک (۱)	بابک اسلامی - حسین مخدومی - زهره آقامحمدی - اسماعیل حدادی - مصطفی کیانی - ناصر امیدوار - علیرضا گونه - زهره رامشینی - سیدجلال میری - حسین ناصحی - غلامرضا محبی - علی قائمی - کاظم شاهملکی - محسن توانا
شیمی (۱)	کامران جعفری - محمدرضا جمشیدی - مجید معین السادات - امیر محمد کنگرانی - علیرضا رضایی سراب - سید علی اشرفی دوست - علیرضا رضایی - سید علیرضا سیدی حلاج - امین قاسمی - عامر بزریگر - امیرحسین نوروزی - هادی عبادی - میلاد شیخ الاسلامی خیای - رسول رزمجویی - ایمان حسین نژاد - مسعود جعفری - روزبه رضوانی

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	گزینشگر و مسئول درس	گروه ویراستاری	مسئول درس مستندسازی
ریاضی (۱)	مهدی ملارمضانی	احسان غنی زاده	سمیه اسکندری
هندسه (۱)	امیر محمد کریمی	سیدسپهر متولیان - سجاد محمدنژاد	سجاد سلیمی
فیزیک (۱)	سینا صالحی	حسین بصیرتر کمپور - علی صاحبی - بابک اسلامی	احسان صادقی
شیمی (۱)	ایمان حسین نژاد	احسان پنجه شاهی - پویا رستگاری	سمیه اسکندری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	بابک اسلامی
مسئول دفترچه	لیلا نورانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر گروه: محیا اصغری / مسئول دفترچه: سجاد سلیمی
حروف نگاری و صفحه آرایی	فاطمه علی باری
نظارت چاپ	حمید محمدی

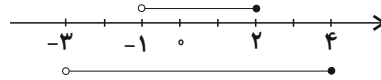
بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

ریاضی (۱)

۱- گزینه «۴»

(رفیع مشتاق نظم)

$$(-3, 4] - (-1, 2] = (-3, -1] \cup (2, 4]$$

(ریاضی ۱- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۳ تا ۵)

۲- گزینه «۴»

(امیر محمودیان)

$$S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} AB \cdot BC \cdot \sin \hat{B} \Rightarrow \sqrt{3} = \frac{1}{2} AB \times \sin 60^\circ$$

$$\Rightarrow 2AB = 6\sqrt{3} \Rightarrow AB = 3\sqrt{3}$$

$$\cos 30^\circ = \frac{AB}{BD} = \frac{\sqrt{3}}{2} \Rightarrow BD = 6$$

$$\frac{S_{\Delta ACD}}{S_{\Delta ABD}} = \frac{0.5 \times h \times CD}{0.5 \times h \times BD} = \frac{CD}{BD} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی ۱- مثلثات- صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵)

۳- گزینه «۲»

(ممد علیزاده)

الگوی خطی را به صورت $b_n = an + h$ نشان می‌دهیم. داریم:

$$\begin{cases} b_4 + b_5 + b_6 = 27 \\ b_1 = 2b_3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 15a + 3h = 27 \\ 1 \cdot a + h = 2(3a + h) \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 5a + h = 9 \\ h = 4a \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} h = 4 \\ a = 1 \end{cases} \Rightarrow b_1 = a + h = 5$$

(ریاضی ۱- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۴- گزینه «۲»

(عادل حسینی)

سه جمله متوالی دنباله حسابی را به صورت $t-d, t, t+d$ در نظر

می‌گیریم:

$$\begin{cases} t-d+t+t+d=21 \\ (t-d) \times t \times (t+d)=315 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 3t=21 \\ (7-d)(7+d)=45 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} t=7 \\ d=2 \end{cases}$$

$$(1) \quad \begin{cases} t-d+t+t+d=21 \\ (t-d) \times t \times (t+d)=315 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 3t=21 \\ (7-d)(7+d)=45 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} t=7 \\ d=2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 49 - d^2 = 45 \Rightarrow d^2 = 4 \xrightarrow{d>0} d=2$$

(ریاضی ۱- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۵- گزینه «۴»

(مهسا زمانی)

$$\tan 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{3} = \text{شیب خط}$$

نقطه $(1, 0)$ روی خط قرار دارد، بنابراین:

$$(y-0) = \frac{\sqrt{3}}{3}(x-1) \Rightarrow y = \frac{\sqrt{3}}{3}x - \frac{\sqrt{3}}{3}$$

با توجه به گزینه‌ها، نقطه $(4, \sqrt{3})$ روی این خط قرار دارد.

(ریاضی ۱- مثلثات- صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۶- گزینه «۳»

(مهری ملارمفانی)

$$\begin{cases} \cot \theta = \frac{1}{\tan \theta} \Rightarrow \cot \theta = \frac{3}{2} \\ 1 + \cot^2 \theta = \frac{1}{\sin^2 \theta} \Rightarrow \frac{1}{\sin^2 \theta} = 1 + \frac{9}{4} = \frac{13}{4} \end{cases}$$

$$(\tan \theta + \cot \theta)^2 + \frac{1}{\sin^2 \theta} = \left(\frac{2}{3} + \frac{3}{2}\right)^2 + \frac{13}{4}$$

$$= \frac{169}{36} + \frac{13}{4} = \frac{169 + 117}{36} = \frac{286}{36} = \frac{143}{18}$$

(ریاضی ۱- مثلثات- صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

۷- گزینه «۲»

(علی ارفمند)

برای $0 < x < 1$ هرچه توان بیشتر باشد، عدد کوچک‌تر است.

$$\sqrt{0.0001} = \sqrt{10^{-4}} = 0.01$$

$$\sqrt[5]{-0.0001} < (0.1)^5 < (0.1)^3 < \sqrt{0.0001} < \sqrt[3]{0.01}$$

$$c = (0.1)^3$$

بنابراین:

(ریاضی ۱- توان‌های گویا و عبارت‌های پیروی- صفحه‌های ۳۸ تا ۵۳ و ۵۹ تا ۶۱)

۸- گزینه «۱»

(سعید پعفری کافی آبار)

با توجه به سؤال، باید α مثبت و β منفی باشد، تا حاصل $\sqrt[3]{\alpha}\sqrt[3]{\beta}$ یک عدد منفی شود. (α نمی تواند منفی شود زیرا اعداد منفی ریشه ششم ندارند.)

از طرفی $a > b > 0$ بنابراین $(a-b)^3 > 0$ و $(b-a)^3 < 0$ و $(a+b)^3 > 0$ است. پس:

$$\begin{cases} \alpha = (a+b)^3 \text{ یا } (a-b)^3 \\ \beta = (b-a)^3 \end{cases}$$

(ریاضی ۱- توان های گویا و عبارت های پیروی- صفحه های ۵۳ تا ۵۸)

۹- گزینه «۱»

(کیان کریمی فراهانی)

$x = 1$ را در معادله جایگذاری می کنیم:

$$\begin{aligned} (a-3) + (19-9a) + a^2 &= 0 \\ \Rightarrow a^2 - 8a + 16 &= 0 \Rightarrow (a-4)^2 = 0 \Rightarrow a = 4 \end{aligned}$$

داریم:

$$x^2 - 17x + 16 = 0 \Rightarrow (x-16)(x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = 16 \end{cases}$$

(ریاضی ۱- معادله ها و نامعادله ها- صفحه های ۷۰ تا ۷۷)

۱۰- گزینه «۴»

(امیر محمودیان)

$$(\sqrt{2})^{2m^2} \times 16^{m-1} = 256 \Rightarrow 2^{m^2} \times 2^{4m-4} = 2^8$$

$$\Rightarrow m^2 + 4m - 4 = 8 \Rightarrow m^2 + 4m - 12 = 0$$

$$\Rightarrow (m+6)(m-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 2 \\ m = -6 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x^2 + 2x - 3 = 0 \Rightarrow (x+3)(x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -3 \\ x = 1 \end{cases} \\ \text{یا} \end{cases}$$

$$\begin{cases} x^2 - 6x - 3 = 0 \Rightarrow \Delta = 36 + 12 = 48 \Rightarrow x_{1,2} = \frac{6 \pm \sqrt{48}}{2} \end{cases}$$

$$-3 + 1 + \frac{6 + \sqrt{48}}{2} + \frac{6 - \sqrt{48}}{2} = 4$$

(ریاضی ۱- توان های گویا و عبارت های پیروی، معادله ها و نامعادله ها-)

صفحه های ۵۹ تا ۶۱، صفحه های ۷۰ تا ۷۷)

۱۱- گزینه «۴»

(عاطفه قان مممری)

$$g = \{(2a, 4c), (c+2, a)\} = \{(e, 4), (f, 4)\}$$

$$4c = a = 4 \Rightarrow \begin{cases} a = 4 \\ c = 1 \end{cases}$$

$$g = \{(1, 4), (3, 4)\} = \{(e, 4), (f, 4)\}$$

بنابراین $e + f = 11$ است.

(ریاضی ۱- تابع- صفحه های ۹۵ تا ۱۰۰)

۱۲- گزینه «۴»

(سپهر ولی زاده)

$$1) \text{ برد و دامنه } = \{2, 4\} \text{ و } \{-1, 3\}$$

$$2) \text{ برد و دامنه } = [1, 4] \text{ و } [-1, 3]$$

$$3) \text{ برد و دامنه } = [2, 4] \text{ و } [-1, 3] - \{0\}$$

$$4) \text{ برد و دامنه } = [2, 4] \text{ و } [-1, 3]$$

(ریاضی ۱- تابع- صفحه های ۱۰۱ تا ۱۰۸)

۱۳- گزینه «۳»

(مهری تک)

تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است، بنابراین:

$$\begin{cases} 2a - b = 1 \\ 4a + 3b = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{3}{10} \\ b = -\frac{4}{10} \end{cases} \Rightarrow ab = -\frac{12}{100}$$

(ریاضی ۱- تابع- صفحه ۱۱۰)

۱۴- گزینه «۳»

(سپهر مهری فیروزمهر)

نمودار داده شده از سه قسمت تشکیل شده است:

$$x > 2: \text{ تابع ثابت است و } y = 1$$

$$-1 < x < 2: \text{ تابع } |x| \text{ است که یک واحد به پایین منتقل شده است و}$$

$$y = |x| - 1$$

$$x \leq -1: \text{ تابع خطی است و از دو نقطه } (-1, 0) \text{ و } (-2, -1) \text{ می گذرد}$$

و $y = x + 1$ است.

(ریاضی ۱- تابع- صفحه های ۱۰۹ تا ۱۱۷)

برادر دوم و برادر اول

$2! \times 6!$
 $\downarrow \quad \downarrow$
 جایگشت بسته و جایگشت
 دو برادر و افراد دیگر

حالت دوم: یک نفر بین دو برادر باشد. یک بسته فرض می‌کنیم. ابتدا فردی که بین دو برادر قرار می‌گیرد را از بین ۵ نفر انتخاب می‌کنیم.

برادر دوم و فرد دیگر و برادر اول

$\binom{5}{1} \times 2! \times 5!$
 $\downarrow$
 جایگشت
 دو برادر

$$\Rightarrow n(A') = 22 \times 5!, n(S) = 7!$$

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{22 \times 5!}{7!} = \frac{11}{21} \Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = \frac{10}{21}$$

(ریاضی ۱- آمار و احتمال - صفحه‌های ۱۳۲ تا ۱۵۱)

۱۹- گزینه «۴»

(زهره رامشینی)

به مجموعه تمام افراد یا اشیایی که درباره ویژگی‌هایی روی آن تحقیق صورت می‌گیرد، جامعه یا جمعیت می‌گویند.

(ریاضی ۱- آمار و احتمال - صفحه‌های ۱۵۲ تا ۱۵۸)

۲۰- گزینه «۴»

(علی ارجمند)

متغیرهای کیفی اسمی: اقوام ایرانی - رنگ مو - جنسیت افراد - گروه خونی افراد

متغیر کیفی ترتیبی: مدرک تحصیلی یک فرد

متغیرهای کمی گسسته: تعداد فرزندان یک خانواده - تعداد شهرهای یک کشور - تعداد نامه‌های یک صندوق

متغیرهای کمی پیوسته: وزن افراد - قد افراد شهر تهران

بنابراین گزینه «۴» درست است.

(ریاضی ۱- آمار و احتمال - صفحه‌های ۱۵۹ تا ۱۷۰)

۱۵- گزینه «۲»

(آرش رهیمی)

اگر یکان عدد صفر باشد:

$$\frac{4}{5} \times \frac{3}{5} \times \frac{1}{5} = 12$$

اگر یکان عدد صفر نباشد:

$$\frac{3}{8} \times \frac{3}{8} \times \frac{2}{8} = 18$$

$\downarrow$
صفر نمی‌تواند باشد

بنابراین تعداد کل حالات، ۳۰ است.

(ریاضی ۱- شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶)

۱۶- گزینه «۱»

(آرش رهیمی)

در نوشتن یک کلمه، هر حرف در جای خاص خود قرار می‌گیرد، بنابراین ترتیب مهم است و داریم:

$$P(5, 3) = \frac{5!}{(5-3)!} = \frac{5!}{2!} = \frac{120}{2} = 60$$

(ریاضی ۱- شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۲)

۱۷- گزینه «۲»

(مصطفی بهنام‌مقدم)

A: پیشامد آن که دقیقاً سه بار از ۵ پرتاب رو بیاید:

$$n(A) = \binom{5}{3}$$

$$n(S) = 2^5$$

$$P(A) = \frac{10}{32} = \frac{5}{16}$$

(ریاضی ۱- آمار و احتمال - صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۵۱)

۱۸- گزینه «۲»

(سویل حسن‌فان‌پور)

پیشامد A، این است که تعداد افراد بین دو برادر بیش از یک نفر باشد. از متمم برای حل مسئله استفاده می‌کنیم:

پیشامد A': دو برادر کنار هم باشند یا فقط یک نفر بین آن‌ها باشد.

حالت اول: دو برادر کنار هم باشند:

هندسه (۱)

۲۱- گزینه «۴»

(مهم فندان)

از هر رأس یک n ضلعی محدب، $n-3$ قطر می‌گذرد و تعداد قطرهای هر n ضلعی محدب برابر $\frac{n(n-3)}{2}$ است. بنابراین داریم:

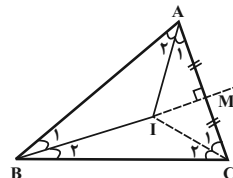
$$n-3 = \frac{1}{4} \times \frac{n(n-3)}{2} \quad n \neq 3 \rightarrow 1 = \frac{1}{4} \times \frac{n}{2} \Rightarrow n = 8$$

(هنر سه -۱- هندسه ضلعی -۵۵ صفحه)

۲۲- گزینه «۲»

(سیر مهم رضا حسینی فرد)

می‌دانیم سه نیمساز داخلی در هر مثلث هم‌رسانند، پس مطابق شکل نقطه هم‌رسانی نیمسازهای زوایای داخلی مثلث ABC روی نیمساز زاویه C نیز قرار دارد.

مطابق شکل اگر I نقطه هم‌رسانی نیمسازهای زوایای داخلی مثلث ABC باشد، آن‌گاه MI عمود منصف ضلع AC است و در نتیجه دو مثلث AMI و CMI به حالت (ض ز ض) هم‌نهشت هستند و داریم:

$$\hat{A}_1 = \hat{C}_1 \Rightarrow \frac{\hat{A}}{2} = \frac{\hat{C}}{2} \Rightarrow \hat{A} = \hat{C}$$

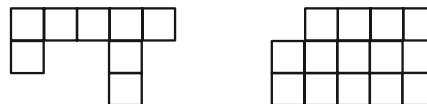
$$\xrightarrow{\Delta ABC} AB = BC$$

(هنر سه -۱- ترسیم‌های هندسی و استدلال - صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳، ۱۹ و ۲۰)

۲۳- گزینه «۴»

(سرر یقیا زاریان تبریزی)

تصویر نمای بالا و رو به صورت شکل زیر است:

نمای بالا

نمای روبه‌رو

اگر مساحت هر مربع را با S نمایش دهیم، آنگاه داریم:

$$\frac{\text{مساحت تصویر نمای بالا}}{\text{مساحت تصویر نمای روبه‌رو}} = \frac{8S}{13S} = \frac{8}{13}$$

(هنر سه -۱- تقسیم فضایی - صفحه‌های ۸۷ تا ۹۱)

۲۴- گزینه «۴»

(مهم فندان)

می‌دانیم هر دو n ضلعی منتظم با یکدیگر متشابه‌اند، پس هر دو مثلث متساوی‌الاضلاع دلخواه نیز متشابه‌اند. از طرفی نسبت مساحت‌های دو مثلث

متشابه، مجذور نسبت تشابه آن دو مثلث است، بنابراین در مثلث قائم‌الزاویه ABC داریم:

$$AB^2 + AC^2 = BC^2 \Rightarrow \frac{AB^2}{BC^2} + \frac{AC^2}{BC^2} = 1$$

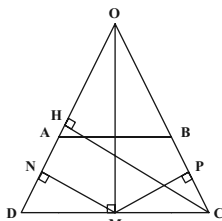
$$\Rightarrow \left(\frac{AB}{BC}\right)^2 + \left(\frac{AC}{BC}\right)^2 = 1 \Rightarrow \frac{S_1}{S_3} + \frac{S_2}{S_3} = 1 \Rightarrow S_1 + S_2 = S_3$$

(هنر سه -۱- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن - صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۲۵- گزینه «۲»

(مهم فندان)

دو ساق AD و BC را امتداد می‌دهیم تا یکدیگر را در نقطه O قطع کنند. چون $\hat{C} = \hat{D}$ ، پس مثلث OCD متساوی‌الساقین است.

طبق تعمیم قضیه تالس در مثلث OCD داریم:

$$\Delta OCD : AB \parallel CD \Rightarrow \frac{OA}{OD} = \frac{AB}{CD} \Rightarrow \frac{OD - 5}{OD} = \frac{16}{24} = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow 3OD - 15 = 2OD \Rightarrow OD = 15$$

می‌دانیم مجموع طول عمودهای رسم شده از یک نقطه واقع بر قاعده یک مثلث متساوی‌الساقین بر دو ساق آن، برابر طول ارتفاع وارد بر ساق است. پس داریم:

$$\Delta OCD : CH \times OD = OM \times CD$$

$$\Rightarrow CH \times 15 = 9 \times 24 \Rightarrow CH = 14 \frac{2}{3}$$

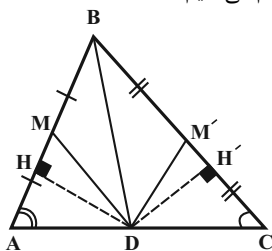
توجه: طول ارتفاع OM از نوشتن رابطه فیثاغورس در مثلث قائم‌الزاویه OCM بدست می‌آید.

(هنر سه -۱- هندسه ضلعی -۶۸ صفحه)

۲۶- گزینه «۴»

(سرر یقیا زاریان تبریزی)

مثلث ABC را رسم می‌کنیم.

هر نقطه روی نیمساز یک زاویه از دو ضلع آن زاویه به یک فاصله است. بنابراین $DH = DH'$ است. طبق فرض $\hat{A} > \hat{C}$ ، بنابراین ضلع روبه‌رو به زاویه $\hat{A}$

۲۹- گزینه «۴»

(معمّر بیری)

مطابق شکل سطح مقطع مستطیلی است مشابه با مستطیل ABCD که اندازه اضلاع آن را به کمک قضیه تالس به دست می آوریم، چون ارتفاع هرم توسط سطح مقطع به دو قسمت ۴ و ۶ واحد تقسیم شده است. پس

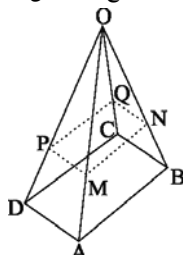
نسبت اضلاع مستطیل MNQP به ABCD برابر $\frac{6}{10}$ است:

$$\Delta OAB: \frac{MN}{6} = \frac{6}{10} \Rightarrow MN = \frac{3}{5} \times 6 = \frac{18}{5}$$

$$\Delta OAD: \frac{MP}{4} = \frac{6}{10} \Rightarrow MP = \frac{2}{5} \times 4 = \frac{8}{5}$$

$$\Rightarrow S_{MNQP} = \frac{18}{5} \times \frac{8}{5} = \frac{144}{25}$$

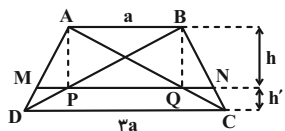
(هندسه ۱- تقسیم فضایی- صفحه های ۹۲ تا ۹۴)

۳۰- گزینه «۴»

(سرژ یقیزاریان تبریزی)

فرض کنید $AB = a$ و $DC = 3a$ باشد. اگر ارتفاع های دو دوزنقه ABQP و PQCD را به ترتیب با h و h' نمایش دهیم، داریم:

$$MQ \parallel DC \Rightarrow \frac{h}{h'} = \frac{AM}{MD} = \frac{1}{2} \Rightarrow h = \frac{1}{2}h'$$

$$\Delta ADC: MQ \parallel DC \xrightarrow{\text{تعمیم تالس}} \frac{MQ}{DC} = \frac{AM}{AD}$$

$$\Rightarrow \frac{MQ}{3a} = \frac{1}{3} \Rightarrow MQ = a$$

$$\Delta DAB: MP \parallel AB \xrightarrow{\text{تعمیم تالس}} \frac{MP}{AB} = \frac{MD}{AD}$$

$$\Rightarrow \frac{MP}{a} = \frac{1}{3} \Rightarrow MP = \frac{a}{3}$$

$$PQ = MQ - MP = \frac{2a}{3}$$

$$\frac{S_{ABQP}}{S_{PQCD}} = \frac{\frac{1}{2}h(AB + PQ)}{\frac{1}{2}h'(PQ + CD)} = \frac{a + \frac{2}{3}a}{\frac{2}{3}a + 3a} = \frac{5a}{10a} = \frac{1}{2}$$

$$= 2 \times \frac{\frac{1}{2}a}{\frac{1}{2}a} = 2$$

(هندسه ۱- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن- صفحه های ۳۴ تا ۳۷)

بزرگ تر است از ضلع روبه رو به زاویه $\hat{C}$ ، یعنی $BC > AB$ می باشد.

$$BC > AB \Rightarrow \frac{BC}{2} > \frac{AB}{2} \Rightarrow BM' > BM$$

$$\frac{S_{BDM'}}{S_{BDM}} = \frac{\frac{1}{2}BM' \times DH'}{\frac{1}{2}BM \times DH} = \frac{BM'}{BM} > 1$$

(هندسه ۱- ترسیم های هندسی و استرالال- صفحه های ۱۲ و ۲۲)

۲۷- گزینه «۳»

(مفسن معمّر کریمی)

طبق روابط طولی در مثلث قائم الزاویه ABC داریم:

$$\frac{AB^2}{AC^2} = \frac{BH \times BC}{CH \times BC} = \frac{BH}{CH} = 3 \Rightarrow \frac{AB}{AC} = \sqrt{3}$$

زاویای B و CAH هر دو متمم زاویه C هستند، بنابراین برابر یکدیگرند و داریم:

$$\left. \begin{array}{l} \hat{B} = \hat{CAH} \\ \hat{AHB} = \hat{AHC} = 90^\circ \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تساوی دو زاویه}} \Delta AHB \sim \Delta CHA$$

$$\Rightarrow k = \frac{AB}{AC} = \sqrt{3}$$

ضلع BH از مثلث AHB و ضلع AH از مثلث CHA، اضلاع متناظر در این دو مثلث و AM و CN میانه های وارد بر این دو ضلع هستند. می دانیم نسبت میانه ها در دو مثلث متشابه برابر نسبت تشابه است، بنابراین داریم:

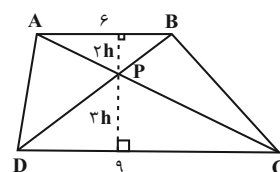
$$\frac{AM}{CN} = k = \sqrt{3}$$

(هندسه ۱- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن- صفحه های ۴۱ تا ۴۶)

۲۸- گزینه «۴»

(افشین فامه فان)

با توجه به معلومات مسئله مساحت دو مثلث ADP و BCP برابر یکدیگر و مساوی ۲۷ است.

همچنین دو مثلث ABP و PDC به نسبت ۲ به ۳ با هم متشابه اند، بنابراین ارتفاع های آنها نیز به همان نسبت، متناسب خواهند بود. حال مساحت دوزنقه را به دو صورت می توان نوشت که از برابری آنها داریم:

$$\frac{(6+9) \times 5h}{2} = 2 \times 27 + \frac{6 \times 2h}{2} + \frac{9 \times 3h}{2} \Rightarrow 75h = 108 + 39h$$

$$\Rightarrow h = 3 \Rightarrow \text{ارتفاع دوزنقه} = 5h = 15$$

(هندسه ۱- پهنر ضلعی ها- صفحه های ۶۵ تا ۶۸)

$$\Rightarrow R = \Delta r \quad (۱)$$

$$m_1 - m_2 = ۱۵۲۰ \text{ g} \Rightarrow \rho_1 V_1 - \rho_2 V_2 = ۱۵۲۰$$

$$\Rightarrow ۸ \times \frac{۴}{۳} \times ۳ \times R^3 - ۵ \times \frac{۴}{۳} \times ۳ (R^3 - r^3) = ۱۵۲۰$$

$$\xrightarrow{(۱)} ۳۲(\Delta r)^3 - ۲۰((\Delta r)^3 - r^3) = ۱۵۲۰$$

$$\Rightarrow ۱۵۲۰ r^3 = ۱۵۲۰ \Rightarrow r^3 = ۱ \text{ cm}^3 \Rightarrow r = ۱ \text{ cm}$$

$$V_{\text{حفره}} = \frac{۴}{۳} \pi r^3 = \frac{۴}{۳} \times ۳ \times ۱^3 = ۴ \text{ cm}^3$$

(فیزیک ۱- فیزیک و اندازه‌گیری- صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۳۵- گزینه «۲»

(زهره آقاممیری)

جمله‌های نادرست:

(الف) الماس جامد بلورین است.

(ب) فاصله ذرات در جامد و مایع در حدود ۱ آنگستروم است.

(پ) دلیل پخش ذرات نمک و جوهر در آب، به حرکت نامنظم و کاتوره‌ای مولکول‌های آب و برخورد مولکول‌های آب با ذرات سازنده‌ی نمک و جوهر مربوط می‌شود.

(فیزیک ۱- ویژگی‌های فیزیکی مواد- صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۳۶- گزینه «۱»

(مطفی کیانی)

ابتدا فشار ناشی از آب را برحسب سانتی‌متر جیوه می‌یابیم و سپس مشخص می‌کنیم، چه عمقی از آب، چنین فشاری را ایجاد می‌کند.

$$\xrightarrow{\text{فشار کل} = ۱۲۰ \text{ cmHg}} \text{فشار آب} + \text{فشار هوا} = \text{فشار کل}$$

$$۱۲۰ = ۷۰ + P'_{\text{آب}} \Rightarrow P'_{\text{آب}} = ۵۰ \text{ cmHg}$$

می‌بینیم فشار ناشی از آب برابر ۵۰ cmHg است. یعنی فشار آب معادل فشار ستونی از جیوه به ارتفاع ۵۰ cm است. اکنون مشخص می‌کنیم فشار ستونی از جیوه به ارتفاع ۵۰ cm، معادل فشار چند سانتی‌متر آب می‌شود.

$$\rho_{\text{آب}} = \frac{۱ \text{ g}}{\text{cm}^3}, \quad \rho_{\text{جیوه}} = \frac{۱۳.۶ \text{ g}}{\text{cm}^3} \xrightarrow{h_{\text{جیوه}} = ۵۰ \text{ cm}} \rho_{\text{جیوه}} h_{\text{جیوه}} = \rho'_{\text{آب}} h'_{\text{آب}}$$

$$۵۰ \times ۱۳.۶ / ۶ = ۱ \times h'_{\text{آب}} \Rightarrow h'_{\text{آب}} = ۶۸۰ \text{ cm} = ۶.۸ \text{ m}$$

(فیزیک ۱- ویژگی‌های فیزیکی مواد- صفحه‌های ۳۲ تا ۴۰)

۳۷- گزینه «۱»

(ناصر امیروار)

از آنجایی که مخزن گاز وصل شده به شاخه سمت راست، فشار بیشتری دارد، بنابراین مایع داخل لوله از این شاخه پایین می‌آید و از شاخه سمت چپ بالا خواهد رفت. (نادرستی گزینه‌های «۲» و «۴»)

از طرفی با توجه به برابر بودن قطر دو شاخه لوله، وقتی مایع از شاخه سمت راست به اندازه X سانتی‌متر پایین بیاید، از شاخه سمت چپ به اندازه X

فیزیک (۱)

۳۱- گزینه «۱»

(بابک اسلامی)

دقت اندازه‌گیری در ابزارهای رقمی (دیجیتال)، برابر با یک واحد از آخرین رقمی است که آن ابزار می‌خواند. بنابراین دقت اندازه‌گیری دماسنج رقمی مشخص شده در صورت سؤال برابر با $۰/۱^{\circ}\text{C}$ خواهد بود.

(فیزیک ۱- فیزیک و اندازه‌گیری- صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۳۲- گزینه «۲»

(فسین مفرومی)

با توجه به یکاهای داده شده، یکای کمیت در SI به صورت $\frac{\text{m}}{\text{s.kg}}$ است. پس ابتدا یکای هر عدد را با استفاده از روش تبدیل زنجیره‌ای به این یکا تغییر می‌دهیم. داریم:

$$۱/۸ \frac{\text{km}}{\text{h.g}} \times \frac{۱۰^۳ \text{ m}}{۱ \text{ km}} \times \frac{۱ \text{ h}}{۳۶۰۰ \text{ s}} \times \frac{۱۰^۳ \text{ g}}{۱ \text{ kg}} = ۵۰۰ \frac{\text{m}}{\text{s.kg}}$$

$$۶۰۰ \frac{\text{cm}}{\text{s.kg}} \times \frac{۱۰^{-۲} \text{ m}}{۱ \text{ cm}} = ۶ \frac{\text{m}}{\text{s.kg}}$$

$$\Rightarrow ۱/۸ \frac{\text{km}}{\text{h.g}} + ۶۰۰ \frac{\text{cm}}{\text{s.kg}} = ۵۰۶ \frac{\text{m}}{\text{s.kg}} = ۵/۰۶ \times ۱۰^۲ \frac{\text{m}}{\text{s.kg}}$$

(فیزیک ۱- فیزیک و اندازه‌گیری- صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

۳۳- گزینه «۳»

(زهره آقاممیری)

با توجه به اینکه جرم مایع ۴/۰ برابر جرم فلز است، داریم:

$$m_{\text{مایع}} = \rho_{\text{مایع}} V_{\text{مایع}} \xrightarrow{m = \rho V} ۴/۰ \text{ فلز} = \rho_{\text{مایع}} V_{\text{مایع}} \xrightarrow{V_{\text{مایع}} = \frac{m}{\rho_{\text{مایع}}}} ۴/۰ \text{ فلز} = \rho_{\text{مایع}} V_{\text{مایع}}$$

حجم ماده سازنده کره (حفره - کره) برابر است با:

$$V_{\text{مایع}} = \frac{۴}{۳} \pi R_{\text{حفره}}^3 = ۴ \times ۲^3 = ۳۲ \text{ cm}^3$$

$$V_{\text{ماده سازنده}} = \frac{۴}{۳} \pi (R_{\text{کره}}^3 - R_{\text{حفره}}^3) = ۴ \times (۳^3 - ۲^3)$$

$$= ۴ \times ۱۹ \text{ cm}^3$$

با استفاده از رابطه (*) داریم:

$$m_{\text{مایع}} V_{\text{مایع}} = \rho_{\text{ماده سازنده}} V_{\text{ماده سازنده}} \xrightarrow{(*)} ۴/۰ \rho_{\text{کره}} V_{\text{کره}} = \rho_{\text{ماده سازنده}} V_{\text{ماده سازنده}}$$

$$\rho_{\text{ماده سازنده}} = \frac{۵/۷ \times ۳۲}{۴ \times ۴ \times ۱۹} = ۶ \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

(فیزیک ۱- فیزیک و اندازه‌گیری- صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۳۴- گزینه «۳»

(اسماعیل هرداری)

اگر شعاع کره‌ها را با R و شعاع حفره را با r نشان دهیم، داریم:

$$\frac{V_{\text{حفره}}}{V_{\text{کره}}} = \frac{\frac{۴}{۳} \pi r^3}{\frac{۴}{۳} \pi R^3} = \frac{۸}{۱۰۰۰} \Rightarrow \frac{r}{R} = \frac{۲}{۱۰}$$

$$W_t = \Delta K$$

$$\begin{cases} Fd = \frac{1}{2}mv_f^2 = \frac{1}{2}m(2v)^2 = 2mv^2 \\ Fd' = \frac{1}{2}mv_f^2 - \frac{1}{2}mv_i^2 = \frac{1}{2}m(4v)^2 - \frac{1}{2}m(2v)^2 = 6mv^2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{d'}{d} = \frac{6mv^2}{2mv^2} = 3$$

(فیزیک ۱-کار، انرژی و توان- صفحه‌های ۵۴ تا ۶۳)

۴۱- گزینه «۲»

(سیدجلال میری)

با در نظر گرفتن پایین سطح شیبدار (محل پرتاب) به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی، طبق قانون پایستگی انرژی، برای مسیرهای رفت و برگشت داریم:

$$\begin{aligned} \text{مسیر رفت: } W_{fk} &= E_f - E_i = mgh_f - \frac{1}{2}mv_i^2 \\ \text{مسیر برگشت: } W_{fk} &= E_f - E_f = \frac{1}{2}mv_f^2 - mgh_f \\ mgh_f - \frac{1}{2}mv_i^2 &= \frac{1}{2}mv_f^2 - mgh_f \end{aligned}$$

بنابراین:

$$\begin{aligned} \Rightarrow 4gh_f &= v_f^2 + v_i^2 \Rightarrow 4 \times 10 \times h = 100 + 400 \\ \Rightarrow h &= 12.5 \text{ m} \end{aligned}$$

(فیزیک ۱-کار، انرژی و توان- صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

۴۲- گزینه «۲»

(مسین ناصبی)

کاری که پمپ روی آب انجام می‌دهد را با استفاده از قضیه کار - انرژی جنبشی به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} W_{\text{پمپ}} + W_{mg} &= \Delta K \\ W_{\text{پمپ}} + (-mgh) &= K_f - K_i \\ \xrightarrow{K_i=0} W_{\text{پمپ}} &= \frac{1}{2}mv^2 + mgh \end{aligned}$$

با استفاده از رابطه چگالی، جرم آب را به دست می‌آوریم:

$$\rho = 10^3 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \rightarrow m = \rho V = \frac{\rho m^3}{V = 60 \times 10^{-3} \text{ m}^3} \rightarrow m = 10^3 \times 60 \times 10^{-3} = 60 \text{ kg}$$

$$W_{\text{پمپ}} = \frac{1}{2}(60)(20)^2 + 60 \times 10 \times 20 = 12000 + 12000 = 24000 \text{ J}$$

توان خروجی پمپ برابر است با:

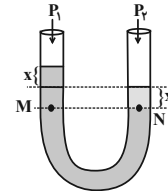
$$\bar{P}_{\text{مفید}} = \frac{W_{\text{پمپ}}}{\Delta t} = \frac{24000}{60} = 400 \text{ W}$$

توان الکتریکی مصرفی پمپ برابر است با:

$$R_a = \frac{\bar{P}_{\text{مفید}}}{\bar{P}_{\text{مصرفی}}} \rightarrow \frac{400}{100} = \frac{400}{P} \Rightarrow \bar{P}_{\text{مصرفی}} = 500 \text{ W}$$

(فیزیک ۱-کار، انرژی و توان- صفحه‌های ۶۳ تا ۶۴ و ۷۳ تا ۷۶)

سانتی متر بالا خواهد رفت. بنابراین در سطح هم تراز جدید خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} P_M &= P_N \Rightarrow P_1 + \rho g(2x) = P_2 \\ \Rightarrow 105 \times 10^3 &= 103 \times 10^3 + 4000 \times 10 \times 2x \\ \Rightarrow x &= 0.25 \text{ m} = 25 \text{ cm} \end{aligned}$$

(فیزیک ۱-ویژگی‌های فیزیکی مواد- صفحه‌های ۳۲ تا ۳۷)

۳۸- گزینه «۳»

(مصطفی کیانی)

طبق معادله پیوستگی برای شارء تراکم‌ناپذیر، به صورت زیر تندی آب در مقطع B را می‌یابیم:

$$\begin{aligned} A_A v_A &= A_B v_B \xrightarrow{A = \pi r^2 = \pi \frac{D^2}{4}} \\ \pi \frac{D_A^2}{4} \times v_A &= \pi \frac{D_B^2}{4} \times v_B \\ \Rightarrow D_A^2 v_A &= D_B^2 v_B \xrightarrow{v_A = \lambda \frac{m}{s}} \\ \Rightarrow 9 D_B^2 \times \lambda &= D_B^2 v_B \Rightarrow v_B = 9 \lambda \frac{m}{s} \end{aligned}$$

(فیزیک ۱-ویژگی‌های فیزیکی مواد- صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵)

۳۹- گزینه «۳»

(علیرضا گونه)

با استفاده از رابطه انرژی جنبشی می‌توان نوشت:

$$\begin{aligned} K &= \frac{1}{2}mv^2 \Rightarrow \frac{K_f}{K_i} = \left(\frac{m_f}{m_i}\right) \times \left(\frac{v_f}{v_i}\right)^2 \xrightarrow{m_f=m_i} \\ \frac{K_f}{K_i} &= \left(\frac{v_f}{v_i}\right)^2 \xrightarrow{K_f=16K_i, v_f=(\lambda+x)\frac{m}{s}, v_i=\lambda\frac{m}{s}} 16 = \left(\frac{\lambda+x}{\lambda}\right)^2 \\ \Rightarrow 4 &= \frac{\lambda+x}{\lambda} \Rightarrow x = 3\lambda \frac{m}{s} \end{aligned}$$

(فیزیک ۱-کار، انرژی و توان- صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۴۰- گزینه «۳»

(زهره رامشینی)

با استفاده از قضیه کار- انرژی جنبشی داریم:

$$\begin{aligned} v_1 &= 0 & v_2 &= 2v & v_3 &= 4v \\ | & & \bullet & & \bullet & \\ & d & & d' & & \end{aligned}$$

$$\Rightarrow P_p = 3 / 7 \Delta \text{atm}$$

(فیزیک ۱- دما و گرما- صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۳)

۴۷- گزینه «۲»

(علی قائمی)

طبق تعریف در قانون اول ترمودینامیک، دستگاه گرمای Q را می‌گیرد و کار W روی آن انجام می‌شود.

(فیزیک ۱- ترمودینامیک- صفحه‌های ۱۲۸ تا ۱۳۱)

۴۸- گزینه «۲»

(کاظم شاهمکی)

در فرایند هم‌حجم، فشار و دمای مطلق گاز با هم متناسب هستند. بنابراین اگر فشار گاز افزایش یابد، حتماً دما و انرژی درونی گاز افزایش می‌یابد. (رد گزینه «۱»)

در فرایند هم‌دما، با انبساط گاز مقداری گرما از محیط گرفته می‌شود، ولی دما هم‌چنان ثابت است. (رد گزینه «۲»)

در تراکم بی‌دررو، از آن‌جا که گرمایی مبادله نمی‌شود، انرژی درونی گاز افزایش می‌یابد. (رد گزینه «۴»)

(فیزیک ۱- ترمودینامیک- صفحه‌های ۱۲۸ تا ۱۳۸)

۴۹- گزینه «۴»

(مفسر توان)

فرایند، فرایندی تراکمی است و لذا کار انجام شده بر روی گاز مثبت و برابر با مساحت محصور بین نمودار و محور حجم است و داریم:

$$|W| = S = \frac{5 \times 10^4 + 10^5}{2} \times (4 - 1) \times 10^{-3} = 225 \text{ J}$$

$$\xrightarrow{W > 0} W = 225 \text{ J}$$

اکنون با استفاده از قانون اول ترمودینامیک داریم:

$$\Delta U = Q + W \Rightarrow U_B - U_A = Q + W$$

$$\Rightarrow 250 - 500 = Q + 225 \Rightarrow Q = -475 \text{ J}$$

(فیزیک ۱- ترمودینامیک- صفحه‌های ۱۲۸ تا ۱۳۴)

۵۰- گزینه «۴»

(مصطفی کیانی)

ابتدا با استفاده از تعریف بازده ماشین گرمایی، کار انجام شده در هر چرخه را می‌یابیم:

$$\eta = \frac{|W|}{Q_H} \quad Q_H = |W| + |Q_L| \rightarrow \eta = \frac{|W|}{|W| + |Q_L|}$$

$$\eta = \frac{30}{100} = \frac{3}{10} \rightarrow \frac{3}{10} = \frac{|W|}{|W| + 700}$$

$$\Rightarrow 10|W| = 3|W| + 3 \times 700 \Rightarrow 7|W| = 3 \times 700$$

$$\Rightarrow |W| = 300 \text{ J}$$

می‌بینیم ماشین گرمایی در هر چرخه 300 J کار انجام می‌دهد. بنابراین، 1200 J کار را در طی ۴ چرخه انجام خواهد داد.

کار یک چرخه $\times$ تعداد چرخه = کار کل

$$\Rightarrow 1200 = 4 \times \text{تعداد چرخه} \Rightarrow \text{تعداد چرخه} = 300$$

(فیزیک ۱- ترمودینامیک- صفحه ۱۴۵)

۴۳- گزینه «۴»

(غلامرضا مهدی)

چون ضریب انبساط حجمی مایع از ضریب انبساط حجمی ظرف بیش‌تر است، بنابراین با افزایش دما، انبساط مایع بیشتر از انبساط ظرف خواهد بود و مایع از ظرف بیرون می‌ریزد. انبساط ظاهری مایع برابر است با:

$$\Delta V = V_1(\beta - 3\alpha)\Delta\theta$$

$$\Rightarrow \Delta V = 2 \times 10^3 \times (6 \times 10^{-5} - 3 \times 10^{-5}) \times 100$$

$$\Rightarrow \Delta V = 4 / 8 \text{ cm}^3$$

(فیزیک ۱- دما و گرما- صفحه‌های ۸۷ تا ۹۳)

۴۴- گزینه «۲»

(زهره آقاممیری)

چون پس از تعادل گرمایی یخ ذوب نشده داریم، بنابراین دمای تعادل صفر درجهٔ سلسیوس است و می‌توان نوشت:

$$\begin{aligned} \text{یخ } 0^\circ \text{C} &\xrightarrow{Q_f = m_f L_F} \text{آب } 0^\circ \text{C} \\ \text{آب } 5^\circ \text{C} &\xrightarrow{Q = m_1 c \Delta\theta} \text{آب } 0^\circ \text{C} \end{aligned}$$

$$c = 4/2 \frac{\text{J}}{\text{g} \cdot \text{K}}, L_F = 336 \frac{\text{J}}{\text{g}}$$

$$\Delta\theta = 0 - 5 = -5^\circ \text{C} \quad Q_{\text{آب}} + Q_{\text{یخ}} = 0 \Rightarrow m_1 c \Delta\theta + m_f L_F = 0$$

$$m_1 \times 4 / 2 \times (-5) + m_f \times 336 = 0 \Rightarrow m_1 = 1 / 6 m_f \quad (1)$$

از طرف دیگر، چون مجموع آب حاصل از ذوب یخ و آب موجود در ظرف برابر 650 g است، لذا می‌توان نوشت:

$$m_1 + m_f = 650 \text{ g} \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1), (2)} 1 / 6 m_f + m_f = 650 \Rightarrow 7 / 6 m_f = 650$$

$$\Rightarrow m_f = 250 \text{ g}, m_1 = 1 / 6 \times 250 = 400 \text{ g}$$

در نهایت، درصد یخ ذوب شده برابر است با:

$$\text{درصد یخ ذوب شده} = \frac{m_f}{m_{\text{یخ}}} \times 100 = \frac{250}{500} \times 100 = 50\%$$

(فیزیک ۱- دما و گرما- صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۶)

۴۵- گزینه «۳»

(غلامرضا مهدی)

هر جسم در هر دمایی تابش الکترومغناطیسی گسیل می‌کند. به این نوع تابش، تابش گرمایی می‌گویند. تابش گرمایی از سطح هر جسم علاوه بر دما به مساحت، به میزان صیقلی بودن و رنگ سطح آن جسم بستگی دارد.

بررسی مورد نادرست:

(پ) تابش گرمایی سطوح تیره، مات و ناصاف بیش‌تر است.

(فیزیک ۱- دما و گرما- صفحه‌های ۱۱۵ تا ۱۱۷)

۴۶- گزینه «۲»

(مصطفی کیانی)

با استفاده از قانون گازهای کامل، می‌توان نوشت:

$$PV = nRT \Rightarrow PV = \frac{m}{M} RT$$

$$\Rightarrow \frac{P_2}{P_1} = \frac{m_2}{m_1} \Rightarrow \frac{P_2}{5} = \frac{1/5}{2}$$

دما و حجم گاز ثابت است

شیمی (۱)

۵۱- گزینه «۴»

(کامران پعفری)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: هیدروژن ۳ ایزوتوپ طبیعی دارد که دو ایزوتوپ آن پایدار است.
گزینه «۲»: انرژی خورشید ناشی از تبدیل هیدروژن به هلیوم است.
گزینه «۳»: براساس متن کتاب درسی، انرژی آزاد شده در واکنش‌های هسته‌ای صدها میلیون تن فولاد را ذوب می‌کند.

(شیمی ۱- کیهان زارگه عناصر- صفحه‌های ۴ و ۶)

۵۲- گزینه «۲»

(مهمرضا جمشیدی)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»:

$$\text{جرم الکترون} + \text{جرم پروتون} = \text{جرم یک اتم } {}^1_1\text{H}$$

$$= 1/00073 + 0/0005 = 1/00123 \text{ amu}$$

$$n > {}^1_1\text{H} > p > e$$

گزینه «۳»: عناصری که در یک گروه قرار دارند، خواص شیمیایی مشابه دارند.

گزینه «۴»: عناصر براساس افزایش عدد اتمی در جدول تناوبی قرار گرفته‌اند.

(شیمی ۱- کیهان زارگه عناصر- صفحه‌های ۹ تا ۱۹)

۵۳- گزینه «۲»

(مبین معین السادات)

همه سلول‌های بدن، گلوکز نشان دار و معمولی را به یک میزان جذب می‌کنند ولی میزان جذب هر دو مورد در توده‌های سرطانی، بیشتر از سلول‌های عادی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فراوانی ${}^1_0\text{A}$ برابر ۲۰ درصد و ${}^{11}_1\text{A}$ برابر ۸۰ درصد می‌شود.

$$\text{گزینه «۳»}: \text{مطابق یک قاعده کلی اگر } \frac{n}{p} \geq 1/5 \text{ باشد، اغلب، آن اتم}$$

پرتوزا است.

$$\frac{n}{p} \geq 1/5 \Rightarrow n \geq 1/5 p \Rightarrow (n - p) \geq 0/5 p$$

$$\Rightarrow (n - p) \geq 0/5 Z$$

گزینه «۴»: هیدروژن دو ایزوتوپ پایدار دارد، ${}^1_1\text{H}$ و ${}^2_1\text{H}$. اگر همه N_A عدد اتم هیدروژن از نوع ${}^2_1\text{H}$ باشند، جرم آن‌ها به تقریب برابر با ۲ گرم خواهد شد.

(شیمی ۱- کیهان زارگه عناصر- صفحه‌های ۵ تا ۹ و ۱۳ تا ۱۹)

۵۴- گزینه «۱»

(امیرمهمدر کنگرانی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

$$? \text{ mol Si} = 50 \text{ g Si} \times \frac{1 \text{ mol Si}}{28 \text{ g Si}} = \frac{50}{28} \text{ mol Si}$$

$$? \text{ mol Fe} = 100 \text{ g Fe} \times \frac{1 \text{ mol Fe}}{56 \text{ g Fe}} = \frac{50}{28} \text{ mol Fe}$$

گزینه «۲»: تعداد مول‌ها و تعداد اتم‌ها در هر دو ظرف یکسان است.

گزینه «۳»:

$$? \text{ Si} = 50 \text{ g Si} \times \frac{1 \text{ mol Si}}{28 \text{ g Si}} \times \frac{6/02 \times 10^{23} \text{ Si}}{1 \text{ mol Si}}$$

$$= 10/75 \times 10^{23} \text{ Si}$$

گزینه «۴»: در صورت تشکیل آلیاژ با نسبت ۱ به ۱، ترکیبی به صورت FeSi به دست می‌آید که جرم مولی آن برابر با ۸۴ گرم بر مول خواهد بود.

(شیمی ۱- کیهان زارگه عناصر- صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

۵۵- گزینه «۱»

(سراسری تهری ۹۸- با تغییر)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: انرژی با طول موج رابطه عکس دارد.

گزینه «۳»: نوارهای رنگی در طیف این اتم، ناشی از انتقال الکترون از لایه‌های بالاتر به لایه $n = 2$ است.

گزینه «۴»: هرچه فاصله میان لایه‌های انتقال الکترون در اتم برانگیخته هیدروژن بیشتر شود، انرژی نور نشر شده بیشتر و طول موج آن کوتاه‌تر می‌شود.

(شیمی ۱- کیهان زارگه عناصر- صفحه‌های ۱۹ تا ۲۷)

۵۶- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی سراب)

اتم‌های ^{19}K ، ^{24}Cr و ^{29}Cu دارای آرایش $4s^1$ بیرونی‌ترین زیرلایه خود هستند؛ بنابراین گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ نادرست هستند، زیرا هر ۳ اتم را در نظر نگرفته‌اند. فقط گزینه «۴» درست است، زیرا که هر ۳ اتم دارای زیرلایه‌های $3p^6$ و $3p^6$ در آرایش الکترونی خود هستند و مجموع شمار الکترون‌ها با $1=1$ در آن‌ها برابر ۱۲ است که دو برابر عدد اتمی C می‌باشد.

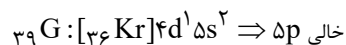
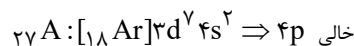
(شیمی ۱- کیهان زارگه عناصر - صفحه‌های ۱۱، ۱۲ و ۲۷ تا ۳۴)

۵۷- گزینه «۳»

(سید علی اشرفی دوست)

بررسی گزینه‌ها:

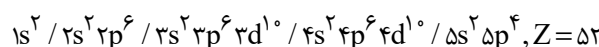
گزینه «۱»:

گزینه «۲»: اولین عنصر گروه ۱۶ جدول تناوبی، عنصر اکسیژن با عدد اتمی ۸ است. زیرلایه‌های $4s$ ، $3d$ و $4p$ در دوره چهارم جدول تناوبی، الکترون می‌پذیرند که مجموع اعداد کوانتومی فرعی آنها برابر $3(=0+1+2)$ است. $8-3=5$

گزینه «۳»: لایه چهارم گنجایش ۳۲ الکترون دارد؛ در حالی که این عنصر ۱۸ الکترون در لایه چهارم دارد. (زیرلایه $4f$ پر نشده است.)

گزینه «۴»: این عنصر متعلق به گروه ۱۶ و دوره ۵ جدول تناوبی است.

(شیمی ۱- کیهان زارگه عناصر - صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴)

۵۸- گزینه «۳»

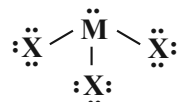
(علیرضا رضایی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترکیب Z با X به صورت ZX_3 است.

گزینه «۲»: اتم M در لایه ظرفیت خود ۵ الکترون دارد.

گزینه «۳»: ساختار لوویس ترکیب گفته شده به صورت زیر است:

گزینه «۴»: یون پایدار Z به صورت Z^{3+} با ۱۰ الکترون و یون پایدار X به صورت X^{-} با ۱۸ الکترون است.

(شیمی ۱، کیهان زارگه عناصر - صفحه‌های ۳۰ تا ۳۱)

۵۹- گزینه «۱»

(سید علیرضا سیدی علاج)

عبارت‌های (الف) و (د) نادرست هستند. بررسی عبارت‌ها:

(الف) گاز کربن دی‌اکسید موجود در هوا در دمای -78°C از حالت گازی به حالت جامد تبدیل شده و از مخلوط گازها جدا می‌شود.

(ب) در هوای پاک و خشک، درصد حجمی سایر گازها به جز نیتروژن و اکسیژن کمتر از یک درصد است.

(ج) در این فرایند ابتدا بخار آب و سپس کربن دی‌اکسید از مخلوط هوا جدا می‌شوند.

(د) گاز مورد نظر آرگون است که در هوای پاک و خشک از نظر فراوانی در رتبه سوم قرار دارد.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی - صفحه‌های ۵۰ تا ۵۳)

۶۰- گزینه «۱»

(امین قاسمی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در لایه دوم هواکره تغییرات دما صعودی اما تغییرات فشار با افزایش ارتفاع همواره نزولی است.

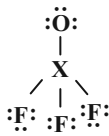
گزینه «۲»: N_2O : اتم ۳

کاتیون: Cr_3N_2 (کروم (II) نیتريد)

$$\Rightarrow \frac{3}{3} = 1 \text{ نسبت خواسته شده}$$

گزینه «۳»: در شرایط بیان شده، هلیوم از واکنش‌های هسته‌ای تولید می‌شود.

گزینه «۴»:

(مجموع الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی) = (مجموع الکترون‌های ظرفیتی اتم‌ها)

اتم X مربوط به گروه $15 \rightarrow X=5 \rightarrow 32 \rightarrow (27+X)$

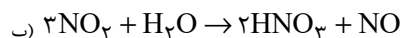
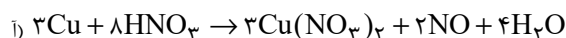
(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی - صفحه‌های ۳۹ و ۵۳ تا ۵۸)

۶۱- گزینه «۴»

(عالم بزرگوار)

معادله‌های (آ) و (ب) پس از موازنه کامل، به صورت زیر خواهند بود.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترکیب یونی موجود در فراورده‌های واکنش (آ)، همان $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$ است. همچنین ترکیب مولکولی موجود در واکنش دهنده‌های واکنش (آ) همان HNO_3 است. نسبت خواسته شده $\frac{3}{8}$ می‌باشد.

گزینه «۲»: در معادله (ب)، مقادیر a، b و c به ترتیب ۱، ۲ و ۲ می‌باشند، پس:

$$\frac{b}{a} = c \Rightarrow \frac{2}{1} = 2$$

گزینه «۳»: با توجه به معادله‌های موازنه شده درست است.

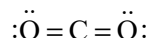
گزینه «۴»: NO فراورده مشترک هر دو واکنش بوده و نام درست آن، نیتروژن مونوکسید است.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی- صفحه‌های ۵۶ تا ۶۳ و ۶۵)

۶۲- گزینه «۴»

(امیرفریدین نوروزی)

کربن دی‌اکسید (CO_2)، یک گاز گلخانه‌ای ۳ اتمی با شمار الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی برابر است که مانع از خروج کامل گرمای آزاد شده توسط زمین می‌شود. دقت کنید بخش قابل توجه گرمای جذب شده توسط زمین به صورت تابش فروسرخ از زمین بازتاب شده و از هواکره خارج می‌شود و این یعنی اینکه بخش کوچکی از این تابش‌های فروسرخ در زمین باقی می‌ماند و خارج نمی‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پرتوهای خورشیدی با طول موج کوتاه و انرژی زیاد، پس از برخورد به زمین به صورت پرتوهای فروسرخ با طول موج بلندتر و انرژی کمتر بازتاب می‌شوند. با توجه به اینکه پرتوهای فروسرخ طول موجی بیشتر از 700 nm (انتهای محدوده مرئی) دارند، میانگین طول موج پرتوهای

بازتابیده شده می‌تواند ۴ برابر $(700 \text{ nm} > 4 \times 250 \text{ nm})$ شود.

گزینه «۲»: هرچه مقدار گازهای گلخانه‌ای (مثل CO_2) در هواکره بیشتر باشد، بازتابش پرتوهای فروسرخ گسیل شده از زمین هم بیشتر می‌شود. در پی این اتفاق، دمای کره زمین بالاتر رفته و با افزایش دما، ذوب شدن برف‌های نیمکره شمالی بیشتر شده و مساحت آن کاهش می‌یابد.

گزینه «۳»: در تقطیر جزء به جزء هوای مایع، پس از جداسازی گردوغبار، با تغییر فشار و کاهش دما تا 20°C ، به ترتیب H_2O و CO_2 در دماهای 0°C و -78°C به صورت جامد جدا می‌شوند. این دو ماده از جمله گازهای گلخانه‌ای هستند و اگر این لایه از گازها وجود نداشت، میانگین دمای کره زمین به -18°C کاهش پیدا می‌کرد، پس این دو ماده از عواملی هستند که از این اتفاق جلوگیری می‌کنند.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی- صفحه‌های ۵۰ تا ۵۸ و ۶۶ تا ۶۹)

۶۳- گزینه «۱»

(هادی عبادی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) اتانول چون سوخت سبز است، پس زیست تخریب پذیر است.

د) موقع تابش پرتو فرابنفش مولکول اوزون به یک اتم اکسیژن و یک مولکول اکسیژن تبدیل می‌شود.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی- صفحه‌های ۷۰ تا ۷۵)

۶۴- گزینه «۲»

(میلاد شیخ‌الاسلامی‌فیای)

ابتدا واکنش را موازنه می‌کنیم: $\text{N}_2(\text{g}) + 3\text{H}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{NH}_3(\text{g})$
طبق گفته سوال مخلوط 20 لیتری واکنش دهنده‌ها به طور کامل مصرف می‌شوند. این اتفاق زمانی رخ می‌دهد که حجم هر کدام از واکنش دهنده‌ها متناسب با ضریب استوکیومتری آن‌ها در واکنش باشد. به عبارتی اگر حجم گاز N_2 را x لیتر فرض کنیم، حجم گاز هیدروژن مورد نیاز برای واکنش کامل با این مقدار نیتروژن برابر با $3x$ لیتر خواهد بود. (زیرا ضریب استوکیومتری آن ۳ برابر است، پس حجم مصرفی آن نیز ۳ برابر خواهد بود)؛ بنابراین می‌توان نوشت:

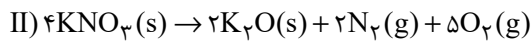
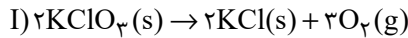

از آنجایی که ضریب استوکیومتری آمونیاک دو برابر نیتروژن است، پس

این رو در محلولی به جرم ۸۴۰ گرم، ۳۶۰ گرم KNO_3 ، ۸۰ گرم KClO_3 و ۴۰۰ گرم آب وجود دارد.

معادله موازنه شده واکنش‌های داده شده به صورت زیر است:

گاز اکسیژن در هر دو واکنش و گاز نیتروژن فقط در واکنش دوم تولید می‌شود؛ بنابراین حجم O_2 تولیدی و جرم KNO_3 مصرفی را می‌توان به دست آورد:

$$\begin{aligned} ? \text{LO}_2 &= 25 / 2 \text{gN}_2 \times \frac{1 \text{mol N}_2}{28 \text{gN}_2} \times \frac{5 \text{mol O}_2}{2 \text{mol N}_2} \times \frac{39 / 2 \text{LO}_2}{1 \text{mol O}_2} \\ &= 88 / 2 \text{LO}_2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} ? \text{gKNO}_3 &= 25 / 2 \text{gN}_2 \times \frac{1 \text{mol N}_2}{28 \text{gN}_2} \times \frac{4 \text{mol KNO}_3}{2 \text{mol N}_2} \\ &\times \frac{100 \text{gKNO}_3}{1 \text{mol KNO}_3} = 180 \text{g KNO}_3 \end{aligned}$$

بنابراین مقدار KNO_3 رسوب کرده برابر ۱۸۰ گرم است و حجم گاز اکسیژنی که در واکنش اول تولید شده برابر است با:

$$107 / 4 - 88 / 2 = 19 / 2 \text{L}$$

حال جرم KClO_3 رسوب کرده و مصرفی در واکنش اول را حساب می‌کنیم:

$$\begin{aligned} ? \text{gKClO}_3 &= 19 / 2 \text{LO}_2 \times \frac{1 \text{mol O}_2}{39 / 2 \text{LO}_2} \times \frac{2 \text{mol KClO}_3}{3 \text{mol O}_2} \\ &\times \frac{122 / 5 \text{gKClO}_3}{1 \text{mol KClO}_3} = 40 \text{g KClO}_3 \end{aligned}$$

بنابراین در محلول ایجاد شده در دمای 30°C ، $180 - 40 = 140$ گرم KNO_3 ، $80 - 40 = 40$ گرم KClO_3 و ۴۰۰ گرم آب وجود داشته و جرم محلول برابر با ۶۲۰ گرم است. مقدار یون K^+ را در محلول به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} ? \text{gK}^+ &= 180 \text{gKNO}_3 \times \frac{1 \text{mol KNO}_3}{100 \text{gKNO}_3} \times \frac{1 \text{mol K}^+}{1 \text{mol KNO}_3} \\ &\times \frac{39 \text{gK}^+}{1 \text{mol K}^+} = 70 / 2 \text{gK}^+ \end{aligned}$$

حجم تولیدی آمونیاک، دو برابر حجم مصرفی نیتروژن خواهد بود:

$$\text{حجم NH}_3 = 2 \times 5 \text{L} = 10 \text{L}$$

حال به محاسبه حجم معادل یک مول گاز نیتروژن (حجم مولی) می‌پردازیم:

$$? \text{L NH}_3 = 1 \text{mol NH}_3 \times \frac{10 \text{L NH}_3}{0 / 4 \text{mol NH}_3} = 25 \text{L NH}_3$$

پس حجم مولی گازها در شرایط واکنش برابر با $25 \frac{\text{L}}{\text{mol}}$ خواهد بود.

برای محاسبه چگالی NH_3 داریم:

$$\begin{aligned} \text{چگالی} &= \frac{\text{جرم (g)}}{\text{حجم (L)}} = \frac{\text{جرم یک مول NH}_3}{\text{حجم یک مول NH}_3} = \frac{17 \text{g NH}_3}{25 \text{L NH}_3} = 0 / 68 \text{g.L}^{-1} \end{aligned}$$

(شیمی ۱- درپای گازها در زندگی- صفحه‌های ۷۶ تا ۸۰)

۶۵- گزینه «۳»

(رسول رزمجویی)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: نزدیک به ۷۵ درصد سطح زمین را آب تشکیل می‌دهد نه حجم آن.

گزینه «۲»: برآوردها نشان می‌دهند که 5×10^{16} تن نمک در آب اقیانوس‌ها و دریاها وجود دارد.

گزینه «۴»: آب اقیانوس‌ها و دریاها مخلوطی همگن است.

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۶۶- گزینه «۳»

(ایمان حسین‌نژاد)

نسبت خواسته شده در باریم هیدروکسید (Ba(OH)_2) برابر با $\frac{5}{3}$ است.

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۸۶ تا ۹۸)

۶۷- گزینه «۲»

(مسعود پعفری)

در ۱۰۰ گرم آب با دمای 50°C ، ۹۰ گرم KNO_3 و ۲۰ گرم KClO_3 حل می‌شود و محلولی به جرم ۲۱۰ گرم به دست می‌آید، از

گزینه «۲»: گاز He ناقطبی است و با آب نیز واکنش نمی‌دهد، پس با توجه به جرم و حجم کمتر نسبت به N_۲، انحلال پذیری کمتری نسبت به آن دارد، پس اگر نمودار گاز He رسم شود شیب آن از گازهای داده شده، کمتر است.

گزینه «۳»: در فشار ۴/۵ atm، انحلال پذیری O_۲ برابر ۰/۰۲ گرم در ۱۰۰ گرم آب است.

$$\text{ppm} = \frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول}} \times 10^6$$

$$\Rightarrow \text{ppm} = \frac{0/02}{100 + 0/02} \times 10^6 \approx 200$$

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۹۴ تا ۱۰۰ و ۱۱۲ تا ۱۱۵)

۷۰- گزینه «۳»

(علی اشرفی دوست)

هر آنچه که در مورد سه روش جداسازی تقطیر، اسمز معکوس و صافی کربن در کتاب درسی گفته شده، در جدول زیر آمده است:

روش جداسازی	آلاینده‌های جداسازی شده	آلاینده باقی‌مانده
تقطیر	نافلزها + فلزهای سمی + حشره‌کش‌ها و آفت‌کش‌ها + آلاینده‌ها	میکروب + ترکیب‌های آلی فرار
اسمز معکوس	نافلزها + فلزهای سمی + حشره‌کش‌ها، آفت‌کش‌ها و ترکیب‌های آلی فرار + آلاینده‌ها	میکروب‌ها
صافی کربن	نافلزها + فلزهای سمی + حشره‌کش‌ها + آفت‌کش‌ها و ترکیب‌های آلی فرار + آلاینده‌ها	میکروب‌ها

الف) نادرست. حشره‌کش‌ها و آفت‌کش‌ها در فرایند تقطیر قابل جداسازی هستند.

ب) نادرست. روش صافی کربن توانایی حذف میکروب‌ها را ندارد.

ج) درست. طبق جدول ارائه شده روش اسمز معکوس و صافی کربن توانایی حذف ترکیب‌های آلی فرار را دارند.

د) نادرست. محلول غلیظ از قسمت بالا (فوقانی) و محلول آب شیرین از قسمت پایین (تحتانی) جداسازی می‌شوند.

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

$$? \text{gK}^+ = 40 \text{gKClO}_3 \times \frac{1 \text{molKClO}_3}{122/5 \text{KClO}_3} \times \frac{1 \text{molK}^+}{1 \text{molKClO}_3}$$

$$\times \frac{39 \text{gK}^+}{1 \text{molK}^+} = 12/7 \text{gK}^+$$

در نهایت درصد جرمی یون K⁺ را در محلول محاسبه می‌کنیم:

$$\text{K}^+ \text{ جرم} \times 100 = \frac{\text{جرم محلول}}{\text{جرم محلول}} \times 100$$

$$\Rightarrow = \frac{70/2 + 12/7}{620} \times 100 \approx 13/4\%$$

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۹۴ تا ۱۰۳)

۶۸- گزینه «۲»

(روزبه رضوانی)

گشتاور دوقطبی هگزان حدود و نزدیک به صفر است. (صفر مطلق نیست.)
گاز CO قطبی و N_۲ ناقطبی است، پس نقطه جوش CO بالاتر است و راحت‌تر از N_۲ مایع می‌شود.

در دما و فشار اتاق، ید جامد و برم مایع است، اما دلیل آن جرم مولی زیاد ید و نیروی بین مولکولی قوی‌تر آن نسبت به برم است.

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۹)

۶۹- گزینه «۴»

(ایمان حسین‌نژاد)

نمودارهای (۱)، (۲) و (۳) به ترتیب برای گازهای NO، O_۲ و N_۲ است. در فشار ۹ atm به ترتیب ۰/۰۲ و ۰/۰۴ گرم از گازهای N_۲ و O_۲ در ۱۰۰ گرم آب حل شده‌اند؛ بنابراین می‌توان نوشت:

$$? \text{mol N}_2 = 0/02 \text{g N}_2 \times \frac{1 \text{mol N}_2}{28 \text{g N}_2} = \frac{1}{1400} \text{mol N}_2$$

$$? \text{mol O}_2 = 0/04 \text{g O}_2 \times \frac{1 \text{mol O}_2}{32 \text{g O}_2} = \frac{1}{800} \text{mol O}_2$$

$$\Rightarrow \frac{\text{غلظت مولار O}_2}{\text{غلظت مولار N}_2} = \frac{\text{شمار مول O}_2}{\text{شمار مول N}_2} = \frac{1}{1400} = 1/75$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نمودار (۳)، انحلال پذیری N_۲ را نشان می‌دهد.